DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XVI. ÉVFOLYAM, 100. SZÁM. Debrecen, 1939 május 3 szerda ÁRA: 12 FILLÉR.

„Egy város tönkre megy"

Ezen a címen hosszú elmefuttatás jelent meg egyik fővárosi lap hasábjain. Amelyik város tönkremegy, az a cikkíró szerint *Debrecen*. Mindjárt a bekezdés pestiesen szólva — mellbevágja az embert. Mert azt mondja, hogy azt mondja:

Száz esztendővel ezelőtt Debrecen volt az ország legmagyarabb és leggazdagabb városa. **Ma a perifériáin nyomortanyákon laknak a törzsökös debrecenieck.** Szegényházában, éjjeli menedékhelyein **több régi magyar nemest lehet találni, mint a Nemzeti Kaszinóban.**

Hát nem mondjuk, Debrecenben sem fenékig tejfel, itt sem fonják már kolbászból és perecből a sövényt, mint a mesében, de *azért ennyire eltúlozni a dolgot mégsem lehet*. Tagadhatatlan, hogy bizonyos fokú elszegényedés folyamatá indult meg, kétségtelen, hogy a tespesedés jelei nem szűnnek, de *attól még távol áll — hála Istennek — Debrecen, hogy nyomortanyák színvonalára helyezzék ezt a várost, a Tiszántúl szellemi és gazdasági emporiumát.* Az ősi város becsülete és jóhírneve érdekében tiltakozni kell az ilyen beállítás ellen, mely legkevésbé használ a város jelenlegi kormányzatának és igazgatásának, mely mégis csak közelebb áll, sőt tényleg szorosan közelében áll annak a politikai irányzatnak, melynek sajtójában az említett cikk megjelent.

Hangulatos fejezet sorolja fel a régi debreceni kalmárok dicsőségét és aztán egy merész fordulattal megállapítja, hogy »a régi híres Debrecen a külvárosok nyomortelepeire sodródott«, aztán meg a népkonyhára, az ínségakciók istápoltjai és a szellemi szükségmunkások reménytelen táborába.

Ezzel szemben mi, akik itt élünk, tudjuk, hogy *a debreceni ősi polgárcsaládok százai, ezrei kemény lélekkel, dacolva a kedvezőtlen viszonyokkal, szorgos munkában élnek, gazdálkodnak, kereskedést folytatnak, ipart űznek és ha vannak is a küzdelemnek elesettjei, nagy többségben tartják a szellemi és gazdasági pozíciókat, dolgoznak, verejtékeznek, de semmiesetre sem szorultak óriási hányadukban a népkonyhára, a nyomortanyákra. Állnak még a régi debreceni kome' civis házak, patricius kereskedőcsaládok eredményesen folytatják atyáik mesterségét.*

*

A cikk írója azonban konokul megmarad ama állítása mellett, hogy a legbüszkébb, leggazdagabb tiszta magyar város tönkrement és ennek oka a zsidók beözönlése. A zsidók számlájára írja, hogy tönkrement a debreceni ipar, hogy míg 1914-ben minden debreceni lakosnak 850 pengő betétje volt (szóról szóra így), addig ma csak 103 aranypengő jut egy debrecenire, a zsidók számlájára írja, hogy rosszabbak a lakásviszonyok, mint a visszacsatolt Felvidéken stb., stb.

Nem szívesen polemizálunk ilyen téren, különösen most, mikor a zsidójavaslat elintézésével el kellene jönni az időnek, *melyben végre nyugvópontra jut a sokat vitatott és izgalmas anyagot tartalmazó kérdés*, de sok ellenmondást látunk abban a megállapításban, hogy a munkanélküliségért is a zsidók felelősek, holott a mult évtiezedben zsidó kezek alapították a debreceni gyárvállalatok nagyrészét. Hogy aztán ezeket a gyárvállalatokat elsorvasztotta a gazdasági válság és az az iparpolitika, mely centralizációra törekedett, az már más lapra tartozik. *A tönkrement gyárak zsidó tulajdonosainak és részvényeseinek sorsa azonban mégsem a zsidóság gazdasági előtörésének bizonyítékát adja. A gazdasági válság egyformán sujtott itt keresztényt, zsidót és a kihűlt gyárkémények nem melegedtek be, mert csak jelszó maradt a vidék iparosítása.*

Hogy a debreceni kisipar milyen nehéz napokat él át, azt mi magunk ezerszer elsírtuk. De például *a régi híres debreceni csizmadiaipar elsorvadása sokkal inkább a bőrkartell árdiktatúrájára stb. vezetendő vissza, mint a világnézeti kérdésekre.*

A debreceni gazdatársadalomról is nagy szegénységi bizonyítványt állít ki a szóbanforgó elmefuttatás, mely többek között ezt tartalmazza:

A legutóbbi statisztikai felvételek során olyan hihetetlen tény derült ki, amelyet nyilván álmélkodva fogad az egész ország lakossága. **Ez pedig nem más, mint az, hogy a legnagyobb gazdavárosnak ismert Debrecen — a régi, maradi egyoldalú gazdálkodás következtében — nem tudja megtermelni saját szükségletét sem.** A kármilyen elképzelhetetlen is: Debrecennek a környékbeli városokból kell búzát importálni.

Ezzel szemben a valóság az, hogy *Debrecen határában két és félszer annyi gabonanemű terem, mint amennyi a város lakosságának szükséglete és nagy mennyiségeket szállítanak innen más vidékekre és külföldre.*

Ezt a tévedést könnyen el lehet nézni, de a debreceni gazdatársadalom nem köszöni meg azt a lebecsülést, azt az állítást, hogy itt maradi, egyoldalú gazdálkodás folyik. *A debreceni gazdák a mezőgazdasági kultúra és szaktudás olyan fokán állanak, mint bármely vidék gazdái, ősi konzervativizmusok a jót igenis megtartja a mult gazdasági rendszeréből, de befogadja az újat is, ha kipróbált és bevált.* Nyakló nélkül, bizonyos, nem mennek semmibe bele.

*

Ha a cikk főcímének — »Egy város tönkre megy« — nem is adunk igazat, az alcíme, mely így szól: »*Debrecen megdöbbentő sorsa a szociális statisztika tükrében*«, már valahogy mégis ráhibázott az igazságra. Ugyanis, míg a vagyonosabb és viharállóbb réteg tartotta magát Debrecenben, *addig a szegényebb néposztály szociális helyzete az utóbbi években erősen leromlott. Az építőipar csaknem teljes stagnálása következtében számos iparág jutott tényleg a tönk szélére. Az építőmunkások kénytelenek voltak vándorbotot venni kezükbe, a munkanélküliség ijesztően nagy méreteket öltött.*

Ugyanis az a lendület, mely a háború után az alföldi poros várost előrevitte a városkultúra és fejlesztés terén, a legutóbbi években törést szenvedett. Éppen azokban az években, melyekben egy »új ezredév« hajnalát hirdették, mikor az »új ezredév« kiváló képviselői érvényesítették akaratukat a városházán is.

A népkonyharendszert elégszer bíráltuk magunk is, számtalanszor hangoztattuk, hogy a kondérpolitika nem hozhat gyökeres megoldást a feltoluló szociális kérdésekben. *Elégtétellel állapítjuk meg, hogy erre az álláspontra helyezkedik most a kormánysajtó és maga is meglátja a szociális leromlást.* A »*miért*« keresésében azonban fel kell idézni a közelmult eseményeit, amikor a város fejlődését, az egészséges munkaalkalmak megteremtésének folyamatát megállította egy átkos hare és a felidézett szociális bajokat aztán népkonyhapolitikával akarta kendőzni az új rendszer.

Bizony, sok itt a szociális baj és nyomorúság, még ha tagadjuk is, hogy »tönkremegy egy város«. Nem megy tönkre, *csak ébredjenek jobb belátásra odaát is!*

Egyébként talán a város vezetőségének is szava lesz ahhoz a sötét jóslashoz, hogy tönkremegy egy város.

Itt a választókerületek beosztása

A belügyminiszter közzétette a rendeletet

Hajdú vármegye négy egyénileg választott képviselőn kivül két képviselőt lajstromos szavazással választ

Debrecen változatlanul három képviselőt választ

Csütörtökön Házfeloszlatás

Budapest, május 2. A Budapesti Közlöny szerdai száma közli a belügyminiszter rendeletét a képviselőválasztási kerületek beosztásáról. A budapesti és Budapest környéki választókerületi beosztásról már tavaly közétett rendeelt kiadott választókerületi beosztás újból bejiktatta.

Hajdú vármegyében négy egyéni választókerület van éspedig:

Hajdúböszörményi választókerület Hajdúböszörmény székhelyel. Hozzátartozó községek: Hajdúböszörmény, Hadúdorog és Józsa,

hajdúnánási választókerület Hajdúnánás székhellyel, hozzátartozó községek Balmazújváros Hajdúhadház, Hajdúnánás és Téglás,

hajdúszoboszlói választókerület Hajdúszoboszló székhellyel, hozzátartozik: Hajdúsámson, Hajdúszoboszló, Hajdúszovát, Kaba, Mikepéres és Vámospéres,

nádudvari választókerület Nádudvar székhellyel, hozzátartozik: Egyek, Földes, Nádudvar, Püspökladány, Tetétlen és Tiszacsege.

Az egyéni választókerületi beosztás szerint *Bihar vármegyében* a következő választókerületek vannak:

Berettyóújfalui választókerület Berettyóújfalu székhellyel, a választókerülethez tartozó községek: Bakonyszeg, Berettyószentmárton Berettyóújfalu, Csökmő, Darvas, Furta, Gáborján, Hencida, Szentpéterszeg, Ujiráz, Vánesod, Vekerd, és Zsáka, összesen tehát 13 község.

Biharkeresztesi választókerület Biharkeresztes székhellyel, hozzátartozó községek: Ártánd, Bedő, Beregböszörmény, Biharkeresztes, Boly, Komádi, Kőrösszakáll, Kőrösszegapáti, Magyarhomorog, Mézepeterd, Mezősas, Nagykereki, és Tolda, összesen tehát 13 község.

Biharnagybajomi választókerület Biharnagybajom székhellyel, hozzátartozó községek: Báránd, Biharnagybajom, Bihartorda, Danesháza, Derecske, Konyár, Nagyrábé Sáp, Sárrétudvari Szerep és Pápa, összesen tehát 11 községgel.

Nagylétai választókerület Nagyléta székhellyel, hozzátartozó községek: Álmosd, Bagamér, Esztár, Hajdúbagos, Hosszúpályi, Kismarja, Kokad, Monostorpályi Nagyléta, Pocsaj, Sáránd, Újléta és Vértes, összesen tehát 13 községgel.

Sarkadi választókerület Sarkad székhellyel, hozzátartozó községek Biharugra, Geszt, Körösnagyharsány, Kötegyán, Méhkerék, Mezőgyán, Nagyszalonta, Okány, Sarkad, Sarkadnkeresztur és Zsadány, összesen 11 községgel.

Bihar vármegyében tehát van 5 választókerület.

Az egyes lajstromos választókerületben választandó képviselők száma: Abanjtorna vármegyében 2, Bácsbodrog vármegyében és Baja városban együtt 2, Baranya vármegyében 3, Békés vármegyében 2ö *Bihar vármegyében* 3, Borsod-Gömör és Kishont kee. vármegyében 3, Csanád-Aradn és Torontál kee vármegyében 2, Csongrád vármegyében 2, Fejér vármegyében és Székesfehérvár városban együtt 2, Győr-Moson-Pozsony kee. vármegyében 2, Hajdú vármegyében 2, Jásznagykunszolnok vármegyében 6, Komárom és Esztergom vármegyében 2, Nógrád és Hont vármegyében 3, Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyében: a) Budapest-környéki választókerületben 6, a Pest-Pflis-Solt-Kiskus vármegyei belső kerkületben 4, középső kerületben 4, és a déli kerületben 4, Sopron vármegyében 4, Sopron városban együtt 2, Szabolcs és Ung vármegyében 4, Szatmár, Ugocsa és Bereg ke. vármegyében 2, Tolna vármegyében 2, Vasvármegyében 3, Veszprém vármegyében 2, Zala vármegyében4, Zemplén vármegyében 2 és Budapest székesfővárosban: I. kerületben 8, II. kerületben 9, III. kerületben 10, Debrecen, Győr, Hódmezővásárhely, Kecskemét, Miskolc, Pécs és Szeged törvényhatósági jogú városokban választandó képviselők számát az 1938. évi 19. t. c. 4. §-a állapítja meg. Debrecenben ezidőszerint változatlanul 3 képviselőt választanak.

Csütörtökön lesz a Házfeloszlatás

Szerdára még összehívták a Ház külügyi bizottságát.

Budapest, május 2. A magyar belpolitika a miniszterelnök hazaérkezésével jut döntő események elé. Ma, szerdán délelőtt összeül a képviselőház, hogy letárgyalja az egyeztető bizottság jelentését és megszavazza a zsidójavaslatot.

A Ház feloszlatása a Ház szerdai ülésén még nem következik be, amit mutat az a tény is, hogy a képviselőház külügyi bizottságát szerdán délután 5 órára összehívták, melyen a miniszterelnök és a külügyminiszter római és berlini megbeszéléseik eredményéről adnak tájékoztatót. A hivatalos program tárgyként az aktuális külpolitikai helyzet megvitatását tünteti fel. A felsőház külügyi bizottsága csütörtökön délelőtt tart ülést.

A felsőház plénuma csütörtökön délben egy órakor ülést tart a képviselőház üzenetének átvétele végett.

Politikai körökben elterjedt hirek szerint a képviselőház csütörtöki plenáris ülésén megtörténik **a képviselőház feloszlatása.**

Itt említjük meg, hogy szerdán délelőttre összehívták a 36 tagú országos bizottságot.

A sűritett programból a kormány szándékai most már teljesen tisztázódtak.

Jelölések

A Magyar Élet Pártjában állandó tanácskozások folynak. A pártvezetőség az elmúlt éjszaka is szakadatlanul dolgozott. Munkáját csak reggel félhétkor hagyta abba. A párt vezetőségében ma nincs meg a teljes egyetértés. Az ellentét a jelölések kérdéséből állott elő.

A jelölések kérdésében felmerült ellnetétről szerdán tanácskozik gróf Teleki Pál miniszterelnök vitéz Imrédy Béla volt miniszterelnökkel és Vay Lászlóval.

Károlyi Gyula s Bethlen mandátuma

Hír szerint a kormánypárt vezetősége az eljövendő képviselőház munkaképességére való tekintettel mandátumot akar biztosítani az ellenzéki kiválóságainak.

Mozgalom indult meg, hogy a magyar közélet nagy puritánját, **gróf Károlyi Gyulát visszatérésre bírják a magyar politika szintere.**

Gróf Bethlen Istvánt, aki elhatározta, hogy visszavonul a politikai élettől, barátai mindenképpen rá akarják venni, hogy ezt a szándékát változtassa meg és fejtse ki működését az új képviselőházban is.

Shvoy Kálmán belépett a Kisgazdapártba

Az ellenzéki pártok közül a független kisgazdapárt megtett minden előkészületet az eljövendő választásokra. A párt vidéki szervezeteinek vezetői állandó tanácskozást folytatnak Eckhardat Tiborral, a párt vezérével a jelölésekre vonatkozóan. A kisgazdapárt keretei egyébként kiszélesedtek. Az utóbbi napokban lépett a párt tagjai közé Shvoy Kálmán és Tóth Pál.

Eckhardt Tibor a kormánypárt listájának nyilvánosságrahozatala után dönt az egyes kerületekben a jelöltek személyéről. A kisgazdapárti vezér még azt sem határozta el, hogy ő maga melyik kerületben lép fel.

Szegedi hír szerint a szegedi kisgazdapárti lista vezetője Eckhardt Tibor és Shvoy Kálmán.

Jelölési hírek

A keresztény nemzeti függetlenségi párt szervezési munkálatai a fővárosban befejeződtek. Budapesten Zsitvay fogja vezetni a párt listáit. Vidéken nagyon sok kerületben állítanak posszibilis jelöltet. **Stranyavszky** Balassagyarmaton, Kornis **Vácott** indul s ők vezetik a függetlenségiek nógrádi listáját.

A Bornemisza—Mikecz csoport tagjai még a szervezési előkészületeknél tartanak és az egyik párthoz keresnek fuziós kapcsolatokat.

Gróf **Teleki** Pál miniszterelnök Szegeden a kormánypárti lista vezetője, gróf **Csáky** István külügyminiszter Sopron városában hivatalos jelölt.

Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter Kaposvárott, gróf **Teleki** Mihály földmivelésügyi miniszter Kiskőrösön, **Reményi-Schneller** Lajos pénzügyminiszter Baján, **Tasnádi Nagy** András igazságügyminiszter **Debrecenben,** — **Hóman** Bálint kultuszminiszter Székesfehérvárott, **Kunder** Antal Szombathelyen lép felfel és a tolnamegyei MÉP listát vezeti. — **Bartha** Károly honvédelmi miniszter nem lép fel sehol.

Mussolini fogadta Kunder miniszternt

Róma, május 2. Mussolini miniszterelnök kedden délután 6 órakor a Venezia palotában fogadta Kunder Antal kereskedelmi minisztert. **Félóráig tartó szívélyes megbeszélés folyt le a Duce dolgozószobájában,** amelyen jelen volt Guarneri valuta- és árucserügyi miniszter és Giannini szenátor, a külügyminisztérium gazdasági osztályának vezetője.

Este háromnegyed 7-kor Kunder mniszter Villani Frigyes magyar követ társaságában a Chigi palotába hajtatott, ahol **Ciano gróf fogadta.** Ciano gróffal is hosszabb szívélyes megbeszélést folytatott.

Délelőtt Kunder miniszter beható megbeszélést folytatott Guarneri árucserügyi miniszterrel.

105 millió dollárt kér Roosevelt a légihaderő fejlesztésére

Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök 185,444.000 dollár haladéktalan megszavazását kérte a washingtoni törvényhozástól a légi haderők sürgős fejlesztésére, amelynek létszámát 6000 első osztályú repülőgépre akarja növelni és további 21,062.500 dollár megszavazását a Panama csatornakörzet állandó katonai helyőrségének növelésére. Az elnök kisérőlevelében azt a reményét hangoztatja, hogy a törvényhozás minél gyorsabban elintézi ezt a sürgős szükségprogramot.

Chamberlain az angol.-szovjet egyezmény tervéről

London, május 2. *Chamberlain* miniszterelnök az alsóházban *Attlee* őrnagy kérdésére felelve kijelentette, hogy néhány hét óta a szovjet kormánnyal és más érdekelt kormányokkal megbeszélések folynak, amelyek során mindkét oldal különböző javaslatokat és ellenjavaslatokat tett, amelyekről jelenleg még folynak a tanácskozások. Ezek befejezése előtt nem nyilatkozhat.

Attlee őrnagy: Nyugtalanságot okoz széles körökben czeknek a megbeszéléseknék a lassúsága. Sokan azt hiszik, hogy az angol kormány nem folytatja kellő gyorsasággal ezeket a tárgyalásokat.

Chamberlain: Nem tehetek róla, hog yegyesek ilyesmiket gondolnak. Remélem, Attlee képviselő úr sem akar nehézségeket okozni a szovjet és angol kormány között. Nem hiányzik részünkről a jóakarat. Nyilatkozni fogok mihelyt lesz mondanivalóm. Hogy azonban melyik napon, ezt nem mondhatom meg előre.

Vedgvood (munkáspárti): Voltaképpen meg akarja-e kötni az angol kormány ezt az egyezményt, vagy sem?

Chamberlain indulatosan visszavágva: Hát hogyne akarnám, de most tanácskozunk arról, mi legyen az egyezmény legcélszerűbb alakja.

Mi lenne a szovjet szerepe?

London, május 2. Az *Ewening Standard* szerint szerdán miniszertanács dönt a szovjet egyezmény ügyében. *Anglia javaslatai a következők:*

1. A szovjet erősítse meg Lengyelországnak és Romániának adott angol-francia kezességet; 2. szavatolja európai határán fekvő összes államok, Finnország, Észtország, Lettország és Litvánia biztonságát. Ezzel a szovjet által adott szavatosságok vonala a Balti tengertől a Fekete tengerig terjedne.

A szovjet javaslatai a következők:

1. Anglia kössön háromhatalmi szövetséget Franciaországgal és Oroszországgal, 2. e három hatalom nyujtson közös szavatosságot a Balti és Fekete tenger menti országoknak; 3. később Oroszország szavatolná Hollandia, Belgium és Svájc biztonságát. Ezzel biztonsági vonalat húznának keletről nyugat felé.

— **Pest megye kisgyűlésén** szóvátették a zsidótörvénnyel kapcsolatos intézkedéseket és elmondották, hogy nagy bizonyítvány beszerzésre lesz szükség, mert ha valaki két hold földet akart vásárolni, annak 14 szrmazási bizonyítványt kell beszerezni.

Vigszinház

A legragyogóbb amerikai világfilm!

Sonja Henie

káprázatos új vígjátéka:

Csodák csodája

Szerelem! — Vidámság! — 6 tündéri jégrevű!

Bemutató ma!

Biztositsa vetését jégkárra

Berlinben megbeszélték jelenleg Magyarországot s Lengyelországot érintő valamennyi időszerű kérdést

A hivatalos közlemény szerint a kölcsönös felfogások teljes megegyezését állapították meg a német és magyar államférfiak

Teleki miniszterelnök és Csáky külügyminiszter hazaindult Berlinből

Berlin, május 2. (Német TI.) A magyar államférfiak berlini látogatásával kapcsolatban a következő hivatalos közleményt adták ki: A magyar államférfiak hivatalos látogatása a mai nappal befejeződött. A gróf Teleki Pál miniszterelnök és gróf Csáky István külügyminiszter, valamint a birodalmi vezér, Ribbentrop külügyminiszter, Göring vezértábornagy és Hess birodalmi miniszter, a Führer helyettese között lefolyt megbeszélések során nyiltan megbeszélték a jelenlegi Magyarországot és Lengyelországot érintő valamennyi időszerű kérdést. Ezenfelül az európai helyzet vizsgálata során a kölcsönös felfogások teljes megegyezését állapították meg. A hivatalos látogatás keretében rendezett ünnepségek is értékesen hozzájárultak a német-magyar barátság további kimélyítéséhez.

Az elutazás

Berlin, május 2. Gróf *Teleki Pál* miniszterelnök és gróf *Csáky István* külügyminiszter háromnapos hivatalos berlini látogatása után *kedden délelőtt 11 órakor különvonaton elutazott a német fővárosból.*

A magyar államférfiak búcsúztatása és elutazása éppen olyan ünnepélyes külsőségek között ment végbe, mint Berlinbe való érkezésük. Az anhalti pályaudvart pompásan feldiszitették.

A pályaudvar nagy üvegcsarnokát valósággal elboritották a hatalmas német és magyar lobogók. A pályaudvar tornácát végig örökzöld növények szegélyezték.

A magyar miniszterelnök és külügyminiszter búcsúztatására megjelent a pályaudvaron *Ribbentrop* birodalmi külügyminiszter és felesége, *Lammers* és *Meissner* birodalmi miniszterek, *Weizsäcker* külügyi államtitkár és felesége, *Tzschitzsch* államtitkár, *Keitel* vezérezredes, a fegyvereserő főparancsnokságának főnöke, von *Bock* vezérezredes, az első hadseregcsoport parancsnoka, *Witzel* tengernagy, a tengerészeti vezérkar főnöke, *Seiffert tábornagy*, Berlin városának katonai parancsnoka, valamint sok más polgári és katonai előkelőség.

Megjelent a magyar államférfiak búcsúztatása alkalmával a pályaudvaron *Attolico* berlini olasz nagykövet és *Erdmannsdorf* budapesti német követ is. Magyar részről jelen volt *Sztójay Döme* berlini magyar követ vezetésével a magyar követség valamennyi tagja.

Tíz perccel 11 óra előtt érkezett a pályaudvarra gróf *Teleki Pál* miniszterelnök és gróf *Csáky István* külügyminiszter, a melléjük kirendelt német díszkíséret tagjaival. *Gróf Teleki Pál miniszterelnök és gróf Csáky István külügyminiszter, Ribbentrop birodalmi külügyminiszter és Sztójay Döme berlini magyar követ kíséretében ellépett a tiszteletükre kivezényelt díszszázad arcéle előtt.*

Közben a zenekar német indulókat játszott. A magyar államférfiak ezután a búcsúztatásukra megjelent előkelőségek kíséretében a pályaudvar tornácára vonultak, ahol szivélyes búcsút vettek a német vendéglátóktól. A miniszterelnök feleségének *Ribbentrop* birodalmi külügyminiszter és *Sztójay Döme* berlini magyar követ pompás rózsacsokorral, dr *Hardy Kálmán* vezérkari ezredes, berlini katonai attasé felesége pedig gyönyörű orchidea-csokorral kedveskedett.

Közvetlenül a vonat elindulása előtt gróf *Teleki Pál* miniszterelnök és gróf *Csáky István* külügyminiszter mégegyszer szivélyesen kezetfogott *Ribbentrop* birodalmi külügyminiszterrel és azután felszállt a termeskocsiba.

Pontosan 11 órakor futott ki a magyar államférfiak különvonata. Gróf *Teleki Pál* miniszterelnök és gróf *Csáky István* külügyminiszter még sokáig mosolyogva integetett az ablakból a búcsúztatásukra egybegyűlt előkelőségeknek.

A különvonaton elutazott báró *Dörnberg* követ, protokollfőnök vezetésével a magyar államférfiak mellé kirendelt német díszkíséret valamennyi tagja is, akik a magyar határig kísérik el a magyar államférfiakat.

A miniszterelnök és a külügyminiszter különvonata szerdán reggel 3 órakor érkezik meg a magyar határra. Itt a díszkíséret tagjai elbúcsúznak a magyar államférfiaktól és visszatérnek Berlinbe.

Gróf *Teleki Pál* miniszterelnök és gróf *Csáky István* külügyminiszter és kíséretük *szerdán délelőtt 9 óra tájban érkeznek meg a magyar fővárosba.*

A megbeszélések a felfogások teljes megegyezésére vezettek

Berlin, május 2. Azok a megbeszélések, amelyeket a magyar államférfiak berlini látogatásuk alatt folytattak, jólértesült körök véleménye szerint az érintett kérdésekben a felfogások teljes megegyezésre vezettek. Ezek a megbeszélések, amelyek Magyarországnak a tengelyhatalmakhoz való barátságának megfelelő szivélyes légkörben folytak le, mindenekelőtt egyrészt a két hatalmat közvetlenül érdeklő kérdésekre, másrészt Közép- és Délkeleteurópa kérdéseire, ezek között Magyarországnak szomszédaihoz való kapcsolataira is kiterjedtek.

Párizsi jelentés szerint a szlovák kérdést is megvitatták

Páris, május 2. A sajtó nagy része ismerteti a Berlinben elhangzott német és magyar pohárköszöntőket. A lapok kiemelik, hogy gróf Teleki Pál miniszterelnök és Ribbentrop külügyminiszter meleg szavakkal ünepelte a magyar-német barátságot és a tengely hatalmát.

A **Matin** kiemeli gróf Teleki miniszterelnöknek azt a mondatát, amely szerint **Magyarország eltökélten tovább akarja folytatni a tengellyel való bizalomteljes együttműködés politikáját** és egyben hajlandó együttdolgozni mindazokkal, akiket hasonló békebarát érzelmek hatnak át. A lap a két pohárköszöntőt ilyen cím alatt közli: „Teleki és Ribbentrop örömüket fejezték ki a magyar-német bizalomteljes együttműködés fölött."

A sajtó a magyar államférfiak berlini látogatásával kapcsolatban **általában valószínűnek tartja, hogy a megbeszéléseken Szlovákiával is foglalkoztak.** A Havas iroda berlini jelentése szerint magyar körökben csupán annyit jelentenek ki, hogy **a szlovák kérdést a tárgyalásokon megvitatták.** A sajtó úgy véli, hogy a berlini tárgyalásokon a magyar-német együttműködést **az eddiginél is szorosabbra vonták.**

Hungária filmszinház

MA UTOLJÁRA a szellemes, fordulatos MAGYAR VIGJÁTÉK:

Szervusz Péter

Előadások: 5, 7, 9 órakor! Híradó!

HOLNAP: „FIÚK VÁROSA"

Filléresgyors

Budapestre a Nemzetközi Vásárra vasárnap, május 7-én.

A menettérti jegy ára belépőjeggyel együtt P 6.20 fillér.

Jegyek kaphatók a Máv. Menetjegyirodában.

Róma főkormányzója Budapestre érkezett

Colona herceg, Róma főkormányzója Budapest meghívására néhány napos tartózkodásra megérkezett Budapestre.

Róma kormányzóját nagy ünnepséggel fogadták a pályaudvaron. Megjelentek a kormány és a főváros képviselői a fogadtatáson.

Kijelölték a debreceni református középiskolák erettsegi elnokeit

A közeledő érettség vizsgálatokra a debreceni református egyház kijelölte a református középiskolák érettségi elnökeit. A vizsgák idejét és elnökeit dr Révész Imre püspök a következőkben jelölte ki.

A debreceni ref. főgimnázium VIII. A) osztályának érettségi vizsgája jún. 13—16-án lesz. Érettségi elnök dr Szentpéteri Kun Béla egyetemi tanár, a kormány képviselője, dr Dávid Lajos egyetemi tanár. Jelöltek száma 28.

A VIII. B) osztály érettségi vizsgája június 12—17-én lesz. Érettségi elnök dr Kállay Kálmán egyetemi tanár, kormány képviselője dr Frölich Pál szegedi egyetemi tanár. Jelöltek száma 46.

A Dóczi Leánygimnázium érettségi vizsgája június 17. és 19—20-án lesz. Érettségi elnök dr Makkai Sándor egyetemi tanár.

A kollégiumi tanítóképző intézet képesítő vizsgáján az elnöki tisztet Uray Sándor egyházkerületi főjegyző látja el.

A Dóczi Tanítónőképző intézet képesítőjén az elnöki tisztet dr Ferenczy Károly a nyiregyházi ref. tanítónőképző 10 éven át volt igazgatója tölti be.

A Tiszántúl nagyobb középiskolái közül a békési gimnáziumban dr Varga Zsigmond egyetemi tanár, a hajdúböszörményi ref. gimnáziumban Nagy Miklós gimn. igazgató, a hajdúnánási gimnáziumban dr Erdős Károly egyetemi tanár, a hódmezővásárhelyi gimnáziumban Harsányi Pál ref. esperes, a hódmezővásárhelyi leánygimnáziumban dr Mitrovics Gyula egyetemi tanár, a karcagi gimnáziumban dr Vasady Béla egyetemi tanár, a kisújszállási gimnáziumban dr Pap Károly egyetemi tanár, a mezőtúri gimnáziumban dr Papp Ferenc középiskolai felügyelő, a szeghalmi gimnáziumban dr Hoffer András egyetemi r. k. tanár lesz az érettségi elnök. — A nyiregyházi leánykálvineum tanítónőképzőjének képesítő vizsgáján dr Soós Béla egyetemi m. tanár tölti be az elnöki tisztet.

A lengyel köztársasági elnök kivételes felhatalmazást kapott

Varsó, május 2. A lengyel minisztertanács törvényjavaslatot fogadott el, amely felhatalmazza az államelnököt arra, hogy a szejm legközelebbi üléséig gazdasági és pénzügypolitikai kérdéseket, valamint a honvédelem terén törvényerejű rendedeleteket bocsásson ki. Az államelnök külön teljhatalma nem terjed ki pénzpolitikai természetű kérdésekre. A felhatalmazási törvényt még a jelenlegi parlamenti ülésszak alatt letáregyalják és érvényben lesz parlamentnélküli időre egészen a rendszerint ősszel egybehívott legközlebbi parlamenti ülésszakig.

Revolveres bandita kirabolta a pestszenterzsébeti megálló pénztárát és két lövéssel leterítette a közbelépő rendőrt

Budapest, máj. 2. **Kedden este fél 10 tájban a pestszenterzsébeti Máv megállónál revolveres rablómerénylet történt. A megálló pénztárhelyiségében Császár János 45 éves kiadóőr teljesített szolgálatot, rajta kívül csupán Mohácsi Márton, málházó tartózkodott a helyiségben. Hirtelen beállított a pénztárszobába egy 30 év körüli, sötét szürke ruhát viselő férfi, aki kendővel eltakarta az arcát és kezében revolvert szorongatba követelte, hogy a pénzkészletet adják át neki. Egyidejűleg két dobott oda a málházónak s megparancsolta, hogy vágja el a telefonhuzalokat. Mohácsi elegt tett a revolveres bandita aprancsának, aki ezután zsebre vágta a pénztárkészletét, mintegy 160 pengőt és épen távozni akart, amikor a közelben tartózkodó rendőrőrszem Nagy 17. Imre rendőrőrmester a történtekre figyelmes lett. Futólépésben közeledett az épület felé. A bandita két lövést tett a közeledő rendőr felé, aki mindkét golyó eltalált. A rendőr még fekvő helyzetében is utána lőtt támadójának, akinek azonban sikerült kereket oldani. A beérkezett vonat személyzete fedezte fel a történteket. Értesíteték a mentőket, akik az életveszélyesen sebesült rendőrt kórházba vitték. A rendőrség a vakmerő rabló kézre kerítésére erélyes nyomozást indított.**

A fiatal nemzedékre nagy feladatok várnak

T. Z. Koo, a Keresztyén Világ Diákszövetség főtitkára Debrecenben.

Érdekes vendége volt a mult héten Debrecennek. *T. Z. Koo*, a Keresztyén Diák Világszövetség kínai és ázsiai titkára látogatott el magyarországi körútja során a nagy alföldi városba. T. Z. Koo Pápát, Nagykőröst, Kecskemétet, Szegedet és Pécset látogatta meg Debrecen előtt, innen pedig Sárospatakra ment. A debreceni egyetemen a hallgatók számára több ragyogó előadást tartott Kína szellemi és vallási mozgalmairól, valamint a kereszttyénség térhódításairól. T. Z. Koo debreceni tartózkodása alatt *Nagy István* református belmissziói lelkész vendége volt. A »*Debreczen*« számára érdekes beszélgetést sikerült magyarországi látogatására vonatkozólag folytatnunk.

— Szolgálatom során — mondotta — bejártam két világrész számos országát. Az érzésem az, hogy lehet bíznunk az emberiség jövőjében. Az új nemzedék minden országban át van itatva a krisztusi igazságok szellemével. Valami mélységes hit árad az emberekből, hit mindennek dacára.

Magyarországi tapasztalataira terelődik a szó.

— Magyarországon sok szépet, lélekmelengetőt láttam. Ennek a nemzetnek szívében örök vendég Krisztus és hiszem, hogy mindaz az igazságtalanság, amiben része volt, jóra fordul. Igaz nemzetnek ismertem meg a magyart és az igazak sorsa Isten kezében van, aki gondot visel rájuk. Egyébként is olyan különös képességekkel rendelkező nemzet ez, hogy útja csak a boldogulásé lehet.

— Mint keletről jött ember talál nyomokat a magyar életben, ami még keleti származásunkra mutat? — érdeklődünk.

— **Igen.** Valami önkéntelen kedvesség, valami igazi, eláradó barátságos viselkedés az emberekkel szemben, ez mind keleti hagyományra vall. A magyar művészetben még mindig sok keleti nyomot találni. Fantáziagazdagságuk, érdeklődési terük határozottan keleti, ha már nyugat színeivel keveredett is.

— Sok örvendetes eseménnyel van utam átszőve. Jártam a magyar városokat, emberekkel találkoztam, akik tele vannak egészséges tervekkel. Sehol annyi okos, szép, gazdag ötletet nem hallottam, mint ebben az országban. Csak egyet említek meg, a legmegragadóbbat. Egyik magyar városban összehoztak egy Czeglédi István nevű férfival. Csodálatosan érdekes ötletei vannak. Meg akarja szervezni előbb a magyar, majd rajtunk keresztül az egész világ diákságát, az emberi testvériség, a béke érdekében. Egy olyan szép, egész világot átfogó célú »fiatalok szövetségét« akar és át is nyujtotta nekem ennek a tervezetét, ami megkapott okos gondolataival. Nem kisebb dologról van benne szó, mint a jövő érdekében összehozni a világ fiatlságát egy ilyen nagy, lélektől átitatott szövetségbe. Emberceserét létesíteni a fiatalok által egymásközt, hogy mire egy fiatal eléri a 24-ik évét, az öt világrész valamennyijében megforduljon s 15—20 nemzetet megismerjen egyszerű csereúton. Először magyar, majd nemzetközi viszonylatban meg akarja szervezni a diákságot, filléreikből könyvek kiadására, olyanokra, melyek magas céljuk miatt nem jelentenek üzletet könyvkiadóknak. Meg akarja teremteni a diákszintársulatokat, melyek szünetekben nemzetközi vendégszereplésre indulva elvigyék egy-egy nemzet lelkét a betanult darabokban. A diákvilágra, erre a nagyszámú fiatal társadalomra akarja felépíteni a jövőt, akiknek fiatal energiájában, a lelkükben feszülő tiszta érzések gőzére épít mindent. Megszervezi a diákvilágot közös rádióállomásra, közös filmek gyártására s megjelöli, hogy lebet erre előteremteni a fedezetet azokból a fillérekből, melyet minden diák legszűkebb környezetében könnyen megszerezhet a nagy célok érdekében. Olyan érdekes ez a terv, hogy foglalkoznom kell vele.

— Ezt találtam Magyarországon. Embereket, akik szárnyalni igyekeznek, jövőt építeni, utat keresni és az új, szebb világ felé Krisztus útján igyekeznek elindulni — mondotta csillogó szemmel, lelkesülten T. Z. Koo.

T. Z. Koo egyébként március 17-én és 18-án elszakított területen, Erdélyben is megfordult és ott Kolozsváron tartott előadásokat. Debrecenben hat előadást tartott s ezekben a mélyenszántó, gondolatokban gazdag, mély kersztyén szellemtől átitatott előadások valósággal lenyűgözték hallgatóságát, mely Kardos Zoltán egyházrészi tanácsos és Szenes László segédlelkész élvezetes, hű tolmácsolásában hallgatta végig T. Z. Koo gyujtóhatású, krisztusi szeretettől átitatott előadásait. Rendkívül melegen emlékezett meg a »Debreczen« munkatársa előtt T. Z. Koo Nagy István lelkipásztor nagy tudásáról és hatalmas munkájáról, melyet teljes lelkéből megcsodált debreceni tartózkodása során.

T. Z. Koo személyében egy nagy, az egész világot átfogó szövetség elökelő vezetője jött el Debrecenbe és az a meleg rokonérzés, mely szavaiból a magyarság iránt kicsendült, azt a jóleső hitet nyujtja, hogy a nemzetek nagy tengerében a magyarság fajának kiválóságánál, szívós akaratánál, tiszta hiténél és gondolkozásánál fogva minden esetben kiérdemli a nálunk megforduló idegenek elismerő csodálatát.

A MÉP 5. városrészi gyűlése

A Magyar Élet Pártja ötödik városrészének 33—37. körzetei kedden este a Kovács-féle Tímár uccai vendéglő különtermében tartották választmányi ülésüket. A megjelent többszázfőnyi közönség soraiban ott voltak Nagy József ny. rendőrfőtanácsos, Tarján Oszkár HÉV főtanácsos, dr Rácz Károly tanácselnök, Törös Károly igazgató-tanító.

Dr **Ferenczy** Tibor ny. országos rendőrfőkapitány, a városreszi elnök nyitotta meg a Nemzeti Hiszekegy után az ülést. Méltatta a szegedi magvetőnek, Kormányzó Úr Őfőméltóságának bölcs országlását. Majd rámutatott arra, hogy az utóbbi években nemcsak célkitüzésekben, hanem tettekben is megnyílvánul a magyar talpraállás. Uj honfoglalás van kialakulóban, mely éppúgy, mint ezer év előtt Árpád honfoglalása, a Felvidéke nyette kezdetét.

Ezután ismertette a Magyar Élet Pártjának célkitüzéseit és Debrecen szerepét méltatta. Kívánatosnak tartja, hogy a debreceni ősi szellem érvényesüljön.

Dr **Csáthy** Dezső azt fejtegette, hogy új világ van kialakuloban, melynek vezérgondolata a vezéri eszme s a szociális igazságok megvalósítása.

Dr **Gyöngyössy** Róbert arra mutatott rá, hogy egy millió testvérrel gyarapodva a problémák is kitágultak. Majd a homokkerti problémákra tért át. A Homokkert — úgymond — a város mostohagyermeke, úgy adózik, mint a belső-ség, de ezzel szemben sokkal kedvezőtleneb bhelyzetben van. A homokkerti uccák kövezését, egyes uccák kinyitását sürgette, majd a régi tisztviselő-fizetések visszaállításának szükségességét hangoztatta.

Nagy József városrészi h. elnök az összefogás jelentőségét méltatta, az ő zárószavaival ért véget a gyülés.

Hol kell keresni a gondatlanságot a műhelytelepi halálos baleset miatt

Beszámoltunk arról a halálos szerencsétlenségről, mely a Máv. műhelytelepen történt. Nagy Sándor munkást a tolókocsi feldobta a levegőbe és fejére zuhanva koponyaalapi törést szenvedett.

A megindult vizsgálat megállapította a munkás gondatlanságát abban, hogy ráállt a kocsi rudjára, ahelyett hogy kézzel szorította volna, amikor arra a nehéz súlyokat rakták a vagonról. Még valakit azonban terhel felelősség, mert a műszaki vizsgálatnál **az alátámasztó deszkát repedtnek találták és a két hét óta ott dolgozó Nagy Sándor sem volt még járatos ebben a munkában.** Az iratokat attették a vizsgálóbirósagra.

Elitélt kémek

A magyar királyi honvédtörvényszék idegen államok javára elkövetett hűtlenség, illetőleg kémkedés bűntette miatt:

1. **Baxant** Olgát 15 évi fegyházra, 10 évi hivatal- és politikai jogvesztésre és a határsávból való kitiltásra;

2. **Szücs** Istvánt tízévi fegyházra, tízévi hivatal- és politikai jogvesztésre, továbbá Budapestről és az összes határsávból való kitiltásra;

3. *Davidovits Lajost* nyolcévi fegyházra, nyolcévi hivatalvesztésre, Budapestről és a határsávból való kitiltásra;

4. *Ölvedy Kálmánt* négyévi fegyházra, hatévi hivatal és politikai jogvesztésre;

5. *Rik Józsefet* négyévi és kétheti fegyházra, ötévi hivatal és politikai jogvesztésre, Sátoraljaújhely városból és a határmenti községekből való kitiltásra;

6. *Timák Gyulát* négyévi fegyházra, ötévi hivatal és politikai jogvesztésre, Sátoraljaújhely városból és a határmenti községekből való kitiltásra;

7. *Kuburcik Jánost* háromévi fegyházra, ötévi hivatal és politikai jogvesztésre, továbbá a határsávból örök időre való kitiltásra;

8. *Pál Alfrédnét* született *Berger Margitot* háromévi fegyházra, háromévi hivatal és politikai jogvesztésre;

9. *Rinder Ármint* háromévi fegyházra, nyolcévi hivatal és politikai jogvesztésre és a határsávból való kitiltásra;

10. *Matu Jánost* háromévi fegyházra, tízévi hivatal és politikai jogvesztésre, továbbá a határsávból örökre való kitiltásra és

11. *Székely-Nedavnyi Jánost* háromévi fegyházra, ötévi hivatal és politikai jogvesztésre ítélte.

Valamennyi ítélet jogerős.

x **Nyirbogdányi Petroleumgyár Rt.** Tiszántúli képviselete. Uj irodahelyisége és „Bertolin" amerikai specialis olajok egyedárusítása, Debrecen, **Piac-utca 81. Telefon 12—90.**

A református tanítóság ragaszkodik a vallásoktatáshoz az elemi iskolákban

A debreceni református tanítók valláspedagógiai szemináriuma.

Kedden, tartották meg a debreceni református egyház tanítói a Kollégium dísztermében valláspedagógiai szemináriumokat. Az összejövetelre a tantestület tagjai teljes számban megjelentek, megjelent továbbá vallásoktató és segédlelkész is.

Zsoltáréneklés és dr *Farkas* Pál lelkipásztor,, vallásoktatási bizottsági elnök imádsága és megnyitó szavai után *Elekes* Pál tanító tartott mintatanítást a III. osztály anyagából. A tanítás előtt röviden vázolta a vallástanítás célját és módszerét a kérdéses osztályban. Előadásához ifj. *Törös* Károly, *Ormós* Lajos, *Molnár* György, *Balla* László, dr *Sallay* Lajosné, dr. *Farkas* Pál és *Szendy* István szóltak hozzá. A tanítás érdemleges megítélése mellett előkerültek általános problémák is, mint a szemléltető képeknek használata a vallástanításban, melyet sajnos az Egyetemes Konvent nem engedélyezett, a tanításán meglátszott a fiatal tanító valláspedagógiai gondolkodása, aki nem annyira tanítani, mint nevelni és jobbítani akar.

Dr *Illyés* Endre tanítónőképzőintézeti vallástanár: »Eredményesebb vallástanítás a növendékek tevékenységének bekapcsolása által« címen tartott átélt tapasztalok és már megtett munka alapján ismertető előadást. A vallástanítás eredményeivel nem vagyunk megelégedve, — mondotta — mert az eredménytelenséget az élet nagyon is fájdalmasan szokta megmutatni. Iskolai nevelésünk csődjét a magyar élet lehanyatlásában, erkölcstelenségében és megbízhatatlanságában mutatja meg leginkább magát. Eredményesebbé lehet tenni a vallásoktatást a növendékek tevékenységének bekapcsolásával. Ilyen a hittudat terén a történet lerajzolása, dramatizálása, a fogalmak írásbeli tisztázása, zsoltárverseny, megjutalmazottak bibliai versenye, a szentlecke kikérdezése, sőt a mult században a prédikáció emlékezetből való leírása is, az imádságra való indítás a felsőbb osztályokban. *Vannak — mint megemlítette — Magyarországon református faluk, ahol a gyermek olvas fel a háziáhítaton a bibliából és az imádságos könyvből. Az erkölcsi cselekvés világában a gyermekek szociális tevékenysége sokszor a legnagyobb segítőerő.* A beteg gyermekek meglátogatása, a szegény gyermekek megsegítése és az önfegyelmezés ilyen segítőeszközök. A jövendő gyülekezeti tagságra való nevelésnél a gyermekekkel megkell értetni, hogy ők már beletartoznak az egyház közösségébe. *Felhozta a gyermekgyülekezetek megalapításának gondolatát az iskolában.* Vannak *falvak, ahol gyermekek vetik el az úrvacsorai kenyér magvát, ők tartják rendben a templom környékét.* Kétségkívül, hogy mindez többlet munkát jelent. *A magyar református tanítóság azonban feladatának a magaslatán áll. Amikor az újabb időben hangok hallatszanak, hogy a vallástanítást ki kell venni a tanítóság kezéből, meg kell állapítani, hogy a legjobb helyen, egységesen és hű kezekben ott van.*

Dr Illyés Endre előadására *Szendy* István, *Ormós* Lajos, dr *Farkas* Pál, *Molnár* János és *Kalmár* Lajos szóltak hozzá. Egyhangú helyeslést váltott ki *Ormós* Lajos megállapítása, aki erősen tiltakozott a Lelkészegyesületben megjelent cikk ellen, amelyben a többek között ez áll: »Ha hangzanak panaszok a felnőttek egyháziatlansága, vallástalansága, hűtlensége miatt, legnagyobb részt arra vezethető vissza, hogy nem részesültek hivatásszerű valláserkölcsi nevelésben, hanem csak hitoktatásban.« A panaszt a debreceni ref. tanítóság magára nézve sérelmesnek találja, mert megállapítja, hogy éppen *a tanítóság az, amely ragaszkodik a vallásoktatáshoz az elemi népiskolában és nem igen engedné ki a kezéből, mert ideje is kétségkívül több van reá, és a* hajlandósága sem kisebb, mint a lelkészeknek. A szemináriumon azonosította magát Ormós Lajos állásfoglalásával.

A szemináriumot ifj. *Kovács* Kálmán mintatanítása zárta be, aki a VI osztály anyagából az egyház tárgyköréből mutatta be elsőrangú felkészültségét.

A szemináriumot *Szendy* István tantestületi elnök rekeszthette be, mondván: »A magyar református, de legkiváltkép a debreceni tanítóság egyházához hűi hivatása felelősségének tudatában van és várja tovább Krisztus megbízásait.

—=—

Hír szerint Amerika megakarja vásárolni Grönlandot

Helsinki, május 2. A finn lapok newyorki jelentése szerint Lundeen szenátor már nemcsak Holland-Guayanát és Curacaot követeli, hanem *Grönlandot is.* A kongresszusnak azt a javaslatot tette, hogy az Egyesült Államoknak meg kellene vásárolniok az amerikai holland gyarmatokon kívül Grönlandot is, hogy ott repülőtámaszpontot építhessenek ki. Valószínű, hogy a Grönland megvásárlására irányuló amerikai terveket a sziget birtokosai: Norvégia és Dánia ugyanúgy visszautasítják, mint a hollandok saját amerikai birtokaik árubabocsátásának gondolatát.

Az arabok évente csak hetvenötezer zsidónak a bevándorlását akarják megengedni

Új palesztinai tervet dolgoznak ki, melynek értelmében az arabok és zsidók együtt kormányozzák Palesztinát, mely új állam lenne. *Az arabok évente csak 75.000 zsidónak a bevándorlását akarják engedélyezni, hogy ilyen módon a lakosságnak csak egyharmada legyen zsidó.*

A palesztinai zavargásokat az angolok leverték teljesen és nagyobb csapatokat szállítottak már el Palesztinából. Az arabok halottainak száma eléri a 6000-et. A legutóbbi razzia során 100 faluból 300 fegyvert és 43 bombát szedtek össze az angolok.

—=—

Félmilliós pert indított a budapestvidéki kőszénbánya, volt vezérigazgatója ellen

A budapesti polgári bíróság előtt igen érdekes per indult meg azzal a keresettel, melyet *Lázár Andor* volt igazságügyminiszter adott be a Budapestvidéki Kőszénbánya Rt. nevében a vállalat volt vezérigazgatója, Engel Ármin ellen. A volt vezérigazgatótól félmillió pengőt követelnek s azzal érvelnek, hogy a folyószámláján számos olyan jóváírás történt, mely nem illette meg. Engel ügyvédje azzal érvelt, hogy jogtalanul nem vett fel semmit Engel, sőt neki van követelnivalója 100.000 pengő a vállalattól.

A bíróság a tárgyalást elnapolta és megengedte, hogy a könyveket az alperes átvizsgálhassa.

—=—

Rejtélyes haláleset ügyében nyomoznak

A debreceni vizsgálóbíró, Zsögöd Jenő elrendelte az ügyészség indítványa alapján Simon József 26 éves sárándi földmíves holttestének felboncolását, mert szükséges, hogy megállapítsák, mi okozta halálát.

A fiatalember sárándi jelentés szerint igen rosszúl érezte magát és elment a községi orvoshoz, aki úgy találta, hogy klinikai vizsgálatra van szüksége és beküldte a legényt Debrecenbe, hogy itt a klinikán állapítsák meg, mi baja van és kezeljék ki. A legény jelenkezett is a klinikán, mint írják, de nem állapítottak meg olyan súlyos bajt, mely klinikai gyors beavatkozást tett volna szükségessé és a szegény fölmíveslegény visszakerült Sárándra, ahol azonban nagy szenvedés után meghalt.

A megindult vizsgálatnak az a célja, hogy megállapítsa történt-e bűnös gondatlanság a beteg kezelése, megfigyelése körül és megfelelő orvosi beavatkozással megtudták volna-é menteni az életnek a 26 éves legényt.

Hétszázmeteres alagútat nyitottak meg Miskolcon

Kedden délelőtt megnyitották ünnepélyesen azt a 700 méteres alagutat, melyet az Avas-hegy alatt furtak Görmöbölytapolca határában. Az alagútra azért volt szükség, hogy Miskolc részére vízvezetéki főnyomócsövet helyezzenek el benne.

Az alagútat kétoldairól haladva furták meg és két héttel ezelőtt találkoztak a furók. Az alagút kiképzésének munkái még két hétig tartanak.

Kunder miniszter Rómába érkezett

Róma, május 2. **Kunder** Antal kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter kedden reggel 8 óra 25 perekor hivatalos látogatásra Rómába érkezett. Kíséretében volt Fluck István miniszteri titkár és Flórián-Szabo László miniszteri segédtitkár.

Kunder Antal miniszter fogadására megjelent a Termini pályaudvaron báró Villani Frigyes quirinali magyar követ vezetésével a magyar követség tisztikara, olasz részről pedig Guarneri valuta- és áruesereügyi miniszter, Host-Venturi, a közlekedésügyi minisztérium hajózásügyi államtitkára, Giannini szenátor, nagykövet, a külügyminisztérium gazdasági osztályának vezetője, Masi, a valutaügyi minisztérium osztályfőnöke és a külügyminisztérium protokollosztályának képviselője.

x Üzemi alkalmazottait biztosítsa baleset ellen!

BALLON
raglán a divat!

Selyemfényű remek szabás P 27·36
Selyemfényű teljesen dupla P 47·31
Valódi angol, remek minőség P 33·06
Valódi angol teljesen dupla P 52·25

A ballon esőálló, gumimentes, pehelykönnyű nyári viselet,

GRÜNFELD
uriszabóság — Kistemplom mellett

METEOR MOZI MŰSORA

Szerdán, csütörtökön: 5, 7, 9 órakor Két attrakció! „Papucshős" (Kabossal) „Arizona hiénái".

Bajtársi találkozó

Bajtársi találkozó volt vasárnap a »Hullaház« különtermében. A kárpátaljai légelhárító üteg hazakerült öreg katonái tartották első találkozásukat. Az ungvári est megrendezője *Gebei János* és *Meyer Zoltán* leszerelt veteránok voltak. Fáradságot nem kímélve minden igyekezettel rajta voltak, hogy minél szebbé és kellemesebbé, felejthetetlenebbé tegyék az estét, melyen családtagjaik is ott voltak. S hogy valóban szép és kellemes volt mindenki számára, bizonyítja, hogy az általános közóhaj az lett, hogy minden hat hétben ismétlődjön meg az összejövetel.

A megjelenteket *Törzsök József* üdvözölte. Keresetlen, egyszerű szavakkal méltatta az est szépségét, megrendezésének okát és a leszerelt öreg fiúk érdemeit. Mégegyszer — mondotta — mindenkire szükség lesz, mert még »nincsen minden elintézve«.

Beszédét éljenzéssel és tapssal köszönték meg a megjelentek. Ezután Kálló Karesi cigányprímás kezdte rá a »Szép vagy, gyönyörű vagy Magyarország« című dalt és utána még sokáig együtt maradt a társaság.

A megjelent hölgyek: Király Margit, Marozsán Vili úrleányok, Vince Béláné, Törzsök Józsefné, Meyer Zoltánné, Zamodits Jánosné, Rátz Imréné, Papp Zoltánné, Szabó Antalné, Somogyi Dánielné, Steinberg Józsefné úrasszonyok.

A házigazdai tisztséget *Szabó Antal* és *Abronts József* töltötték be figyelmesen.

A Debreceni Jótékony Nőegylet választmányi ülése

Nagy érdeklődéstől kísért választmányi ülést tartott a Debreceni Jótékony Nőegylet. A gyűlést Sass Béláné elnök nyitotta meg és bejelentette, hogy a Jótékony Nőegylet számos tagja vett részt az egyetem nagy névadója, Tisza István emlékünnepén, az egyetemi templom alapkőletételi és három reformátor szobra felavatási ünnepélyén, a debreceni Kollégiumi Kántus kétszáz éves jubileumi ünnepélyén. Ez alkalomból a Kántust a Nőegylet levélben is üdvözölte. Részt vettek a Nőegylet tagjai a finn dalosok ünnepélyén. Az Anyák napja gyűjtéséhez a Jótékony Nőegylet ívet küld.

Elnök indítványára a választmány tagjai közé behívta dr. Kubinyi Andrásnét, Marsó Lászlónét és dr Dömsödy Imrénét. Tudomásul vette a választmány Kiss Ernő gondnok jelentését, valamint dr. Kováts Jenő ügyészi jelentését. A választmány a közgyűlés elé terjeszti a Kiss Ernő pénztárnok által bemutatott 1938. évi zárószámadást és az 1939. évi költségvetést. Elhatározta a választmány, hogy a Jótékony Nőegylet közgyűlését május 13-án délután öt órakor tartja Árvaházában, melyre minden tagját névre szóló meghívóval hív meg. Elhatározta a választmány, hogy szokásos nyári ünnepélyét június 11-én, vasárnap délután 6 órai kezdettel tartja árvaházában, háziasszonyi rendszer szerint Ekkor kerülnek kisorsolásra az árvaházi gyermekek által elkészített nagyon szép kézimunkák. A háziasszonyok felkérése most van folyamatban.

Tábortűz mellett felragyog a magyar dicsőség

A leventék május 11 és 14-iki előadására lázas igyekezettel készülnek a szereplők

A Csokonai színházban május 11-én este és 14-én délben lesz a debreceni leventék első nyilvános szereplése a debreceni közönség előtt. A levente intézmény keretén belül kifejlődött fiatal magyar tehetségek állnak a közönség elé ezen az élménytjelentően szép előadáson, hogy megmutassák, menynyi igazi érték, nagyszerű képesség fészül a mai magyar fiatalságban.

A levente-előadás a maga nemében teljesen ujszerű. Szinte azt mondhatnánk, hogy a debreceni fiatalság nagy tehetség-bemutatója lesz ez az est. A leventék nagyszerű számain kívül eseménye lesz az előadásnak a dr. **Balogh Sándorné** egyetemi testnevelési tanárnő vezetésével fellépő egyetemi hallgatónők tánccsoportjának ragyogó száma, mellyel diadalmas sikert értek el Lengyelországban is. Az est fénypontja azonban a Tábortűz című színdarab, mely lenyügöző művészi hatásával állítja a közönség elé a magyar dicsőség felejthetetlen képeit. A darab főszerepére sikerült **Piacsekné** Kovássy Irén úrasszonyt megnyerni, akinek ismert kiváló művészi képessége kitűnő szerepben fog érvényre jutni. Mellette a levente színjátszó gárda java erői lépnek sorompóba a siker érdekében.

Külön meg kell emlékeznünk az egyénenként is nagyszerű erőkből álló levente énekkarról, melynek tagjait **Sándor** Gyula, az énekkar kiváló, művész karnagya válogatta össze és tanítja be az est szebbnél-szebb számait páratlan agilitással. Sándor Gyula saját szerzeményű dala is szerepel az est műsorán.

A levente est jövedelme annak a nagyszerű tervnek anyagi megalapozására szolgál, melyet **Martinovics István** ezredes vetett fel a debreceni leventék felvidéki nyári táborozására vonatkozólag. Debrecen hazafias közönségének kedves kötelessége ezen az estén megjelenni, hogy egyrészt gyönyörködve álljon meg a fiatal magyar tehetségek gyönyörű teljesítménye előtt. Másrészt pedig megjelenésével hozzájárul a legkiválóbb debreceni leventék tanulságos munkájával egybekötött nyaralásához.

Június elsejéig meghosszabbították a szellemi szükségmunkások városi alkalmazását

A Debrecen város által alkalmazott 132 szellemi szükségmunkás alkalmazásának határideje április 30-ával lejárt. Kölcsey Sándor polgármeseter most egy hónappal, június elsejéig, meghosszabbította a szellemi szükségmunkások alkalmazási idejét s ezalatt az idő alatt döntés történik a további megoldásra nézve.

A közalkalmazottak újabb mozgalma helyzetük javításáért

Nagy eredményeket ért el a vasutasok családgondozó egyesülete. — Nyugalmazott Máv. főtisztviselők összejövetele.

Nagy érdeklődés mellett folyt le a nyugalmazott MÁV főtisztviselők május havi összejövetele az Angol Királynő különtermében, ahol *mándi Mándy Bertalan* meleg szavakkal köszöntötte a szép számban megjelent kartársakat.

Ezután dr *Budaházy-Bruckner Ernő* kir. egészségügyi főtanácsos, főorvos felemlítette, hogy a Közszolgálati Alkalmazottak Nemzeti Szövetsége, mely a vasutasságot is magában foglalja, *néhány nap előtt újabb mozgalmat indított a tényleges és nyugdíjas közszolgálati alkalmazottak helyzetének javítása érdekében, kérve a szanálási levonások megszüntetését és a különböző csoportokba osztott nyugdíjasok ügyeinek rendezését.* A miniszterelnök és a pénzügyminiszter jóindulattal és megértéssel hallgatták az előterjesztéseket, hangsúlyozták, hogy az állam legelső feladata a honvédelem fejlesztése, de *a kormány emellett, a lehetőséghez képest, törekszik a csökkentések nélküli közalkalmazotti illetmények visszaállítására.*

Majd örömmel állapította meg dr *Budaházy-Bruckner Ernő* főtanácsos, főorvos, hogy az 1938. évi jelentés szerint a Vasutasok Családgondozó Egyesülete olyan értékes eredményeket ért el a szociális és karitatív munka terén, amelyek igazolják az egymást kölcsönösen megértő kartársakból alakult egyesület magasztos hivatását, amely elsősorban arra irányul, hogy *segítségére siethessenek mindazoknak a vasutasoknak, akiket a nehéz és küzdelmes megélhetés súlyos gondok elé állított.*

A nagy érdeklődéssel kísért előadás után felszólaltak:

Dr *Major Sándor* főtanácsos, aki szintén hangsúlyozta a kormány megértését s azt a kilátásba helyezett szándékát, hogy *a tisztviselőknek és nyugdíjasoknak a régi illetményeit visszaállítani igyekszik, bár a legcélszerűbb volna az általános illetmény- és nyugdíjrendezés.* A MAVOSz, a VOGE és a többi vasúti egyesületek kölcsönösen szorgalmazzák, hogy ezek az igéretek, hacsak részben is, mielőbb megvalósuljanak. Egyben beszámolt arról, hogy az igazgatóság részéről az egy évvel ezelőtti kérelmünkre megérkezett a válasz a vidéki rendelők felállítása, a vényfüzetek árának rendezése, a szabad orvosválasztás és a fürdőutalványok újabb életbeléptetése ügyében, amelyek mindegyikében az igazgatóság igéretet tett a kérelmek lehető teljesítésére nézve. Egyben felhívta az asztaltársaság figyelmét a Németországba teendő tanulmányi kirándulásra, melyen a résztvenni óhajtók kedvezményeit és a kirándulás tervezetét ismertette. Ismertette egyben, hogy az egyes egyesületek hol és milyen nyaralási és fürdőzési kedvezményt nyujtanak. *Zivuska Andor* tanácsos és író »Dobozvásár« és »Égen-földön« címmel két kedves tavaszi történet előadásával szerzett lelki gyönyörűséget a társaság tagjainak, akik örömmel tapasztalják, szeretettel fogadják, hogy ezen összejöveteleket a kiváló író mindig irodalmi eseményekké is emeli.

Turai Miklós felügyelő az új életbeléptetendő menetrend változásáról számolt be. Ezúton is értesítjük vasutas kartársainkat az asztaltársasághoz érkezett tudósításról, mely szerint a Szent Anna uccai római katolikus templomban folyó hó 11-én, 12-én és 13-án este 7 és 8 óra között tartanak a konferenciával kapcsolatos lelkigyakorlatok, melyre az összes vasutasok meghivatnak.

Az asztaltársaság legközelebbi összejövetele június 5-én lesz.

Az összejövetelen résztvettek: Aczél Izor, Almási Kálmán, Bajza István, Bot Andor, dr Budaházy-Bruckner Ernő, Csernátony Alajos, Csiky Gergely, Debreczeni Jenő, Farkas Géza, Ferenczy Viktor, Fridrik Gábor, Gelléri Emil, Halász Dániel, dr Hetessy Sándor, Horváth László, Kosztolányi Imre, Kövessi Lajos, dr Major Sándor, mándi Mándy Bertalan, Nagy József, F. Nagy Sándor, Nagy Zoltán, Nemeskay Viktor Antal, Papp Jenő, Rázsó Márton, Szép Kálmán, Tóth Vilmos, Totin Andor, Turai Miklós, Zivuska Andor és mások. Távollétüket kimentették: Farkas Lehel Attila, Heynke Oszkár, dr Tarján Oszkár és Zonda Ferenc.

A szlovákiai nyugtalanság

Pozsonyi jelentés szerint az ott megjelenő német lap hirt ad arról, hogy Szlovákiában bizonyos nyugtalanság tapasztalható. Tüntetés volt a lap szerint Pozsonyban és azt kiabálták, hogy Szlovákia a szlovákoké és Sidor legyen az elnök. Egy másik tüntető csoport pedig azt hangsulyozta, hogy Pozsony a csatlakozást akarja a birodalomhoz. Ezt a kívánságot kifejező röpcédulák ezreit ragasztották ki a házakra.

A rendőrség több tüntetőt letartóztatott és a röpcédulákat levakarták a házak faláról.

Olcsóbbak a DKW autók

1939-es typusu D. K. W.-autók leszállított árai:

Front Normál Limousine	P 2·700
Front Speciál Cabriolett	P 2·980
Front Speciál Limousine	P 3·000
Meisterklasse Cabriolett	P 3·300
Meisterklasse Limousine 2 ajtós	P 3·320
Meisterklasse Limousine 4 ajtós	P 3·480
Luxus Cabriolet 2 üléses	P 4·370
Luxus Cabriolet 4 üléses	P 4·435

Uj typusu BMW autók leszállított árai:

45 Hp Limousine	P 6·500
50 Hp Limousine 4 ajtós	P 7·900
45 Hp Cabriolet	P 7·400
50 Cabriolet	P 9·500
55 Cabriolet Sport	P10·600
80 Cabriolet Sport	P 11·500
80 Cabriolet Sport nyitott	P 9 800

Körzetképviselet:

Szoboszlay István

Széchenyi u. 24.

Százszorszép művirág lesz a május 14-én tartandó Anyák Napjának a jelvénye

Amerikában az Anyák Napján kicsik és nagyok, gyermekek és felnőttek, szegények és gazdagok büszkén tűzik mellükre az élő szekfűt, mely egyrészt az édesanyák iránti szeretetnek a külső jele, másrészt az anyák tiszteletére rendezet tnap nemes eszméjével való együttérzésnek és közösségvállalásnak szemmel látható bizonyítéka. Fehér szekfűt tűznek fel azok, akiknek már nem él az édesanyjuk és piros szekfűt azok, akiknek még élő édesanyjuk van.

Nálunk a hamar fonnyadó élő virág helyett, apró, gomlyukba tűzhető, vagy mellre helyezhető ízléses művirág-jelvényt hoz forgalomba a KIE. Fehéret azok részére, akiknek már nem él az édesanyjuk és élénk rózsaszint azok részére, kik még élő édesanyának örvendezhetnek.

Ezeket a csinos kis művirágjelvényeket rendkívül olcsó áron hozza a KIE forgalomba és terjeszti előzetesen a tanintézetek, cserkészcsapatok, leánykörök és egyesületek útján, míg az Anyák Napján megbízottaival árusíttatja a templomajtónál. A tanár- és tanítótestületek, cserkészcsapatok és leánykörök minden szép és nemes ügyért lelkesedő vezetői felekezetre való tekintet nélkül olyan nagy megértéssel és támogató készséggel tették magukévá ezeken keresztül is ezt az úgy nemzeti, mint felekezetek szerint külön-külön, egyházi szempontból is fontos ügyet, hogy néhány ezer jelvényt még pótlólag kellett utána készíttetni.

Jelvénnyel a KIE hivatalos órák alatt rendelkezésre áll. (Piac u. 36. sz. I. em. Délelőtt 9—1-ig és délután 4—6 óráig.)

Kodály Zoltán Debrecenben

A Kollégium jubileuma alkalmával tervezett hangverseny rendezősége a nevezetes alkalomhoz méltó számot választott, a Kodály Magyar zsoltárát. Az énekkarok már egy éve tanulják a szólamokat és már 1938. május végén összpróbát is tartottunk, mert szeptemberben nem lett volna elég idő. A nagy szünet után újra kezdődött a munka és szeptember 25-én Kodály lejött Debrecenbe s az összpróbát személyesen vezényelte. A vizsgát már letettük előtte. A vizsga jól sikerült. Megelégedését többször hangoztatta. Sajnos október 4-én már nem lehetett a hangversenyt megtartani. De a nagy munka nem vesz kárba, a jubileumi hangversenyt május 14-én 6 órakor a Nagytemplomban megtartjuk. A szerző most is megígérte, hogy eljön Debrecenbe világhírű művét vezényelni. A tenor szólót egy tüneményes, szép hangú fiatal művész, Nagypál László énekli.

Kodály zsoltárát már az egész világon ismerik s a szakértők véleménye a jelenkor legnagyobb alkotásai közt is a legelsők közé sorozza.

A műsor többi számai közt is több érdeks lesz. Az összes karzatokról 400 énekes uniszónó énekli Szegedi Gergely egyik énekét. Hallunk egy zsoltárt a híres professzor, Maróthy hangszerelésében. Halljuk az Erős várunkat 1603. évi feldolgozásban. Halljuk Mácsai Sándornak a kántus híres tanárának is egy művét.

A hangversenyre 2 és 1 P-s jegyek kaphatók a Méliusznál, Csáthy, Harmathy, Bertók könyvesboltjában és a kollégiumi kapusnál.

Gázzal megmérgezte magát az elhagyott férj, felesége imakönyve és fényképe előtt

Egy fiatalember drámája az öngyilkosságig.

Szerencsétlen családi dráma ért véget az elmúlt napon a Hatvan ucca 61. számú házban. *Énekes János* MÁV napidíjas tisztviselő gázzal megmérgezte magát. Amikor rátaláltak, eszméletlen volt. Azonnal kiszállították a belklinikára, ahol ápolás alá vették.

Az öngyilkosság kísérletnek különös előzményei vannak.

A 21 éves fiatal Énekes Jánost néhány hónappal ezelőtt helyezték Debrecenbe Szegedről. A fiatalember párhónapos házas volt, kedves, szép fiatal feleségével azonban igen rossz életet élt

és a fiatal asszony emiatt sokat szenvedett.

Énekes János szenvedélyes kártyás volt, éjszakákat töltött el a kártyaasztalnál és nem mindig volt szerencséje, amit az is mutat, hogy feleségének szülei néhány hónap alatt mintegy hatszáz pengőt küldtek Rákospalotáról.

Még ez is kevésnek bizonyult, mert a férfi elzálogosította feleségének értéktárgyait és fehérneműkészletét is. Ezeket a zálogjegyeket megtalálták nála a tárcájában.

Énekes János igen furcsa házasságot élt a Hatvan uccai lakásukban, ahol egyedül élt feleségével.

Bár a tanúk azt állítják, hogy szerette feleségét, mégis egy-egy éjszakai kártyaparti után hazatérve durván bánt vele állandóan, sőt tettlegességre is vetemedett.

Tanúk vannak, akik azt állítják, hogy vérző arccal is látták a fiatalasszonyt, aki elkeseredésében néhány héttel ezelőtt már öngyilkosságra is gondolt és gázzal akarta magát megmérgezni, de férje idejében észrevette.

Lekiáltot az emeletről:

— Házmester, hozzon baltát, a feleségem öngyilkos lett...

Behatoltak a fürdőszobába és megmentették a fiatalasszonyt sulyosabb bajoktól. Még orvost sem kellett hozzá hozni és magához térítették.

A rossz házasélet azonban egyre tovább tartott. Tanúk vannak arra is, hogy egy családi jelenet után, amikor az asszony sírva fakadt, a férfi bekapcsolta a rádiót, hogy elnyomja felesége segélykiáltását.

Ilyen előzmények után szakítás következett a házaséletükben. A fiatalasszony a mult hét péntekjén hazautazott szüleihez Rákospalotára, Debrecenben pedig megjelentek Énekes apósa és anyósa, hogy gyermekük bútorainak elszállításáról gondoskodjanak. Megígérték Énekesnek, hogy minden kártya- és becsületbeli adósságát kiegyenlítik, de ennek az áldatlan házasságnak véget vetnek.

A fiatalasszony elutazott Debrecenből és a bútorok szállítását megkezdték. Az elmult napon délután hazament lakására Énekes és ekkor a házmester azonnal felment hozzá az apóssal együtt, hogy a bútorok elszállítása ügyében tovább intézkedjenek. Amikor mentek a lépcsőn felfelé, Énekes még az ablaknál állt s izgatottan viselkedett. Az házmesterné becsengetett, de választ nem kapott.

—Még nem akar minket beengedni — jegyezte meg az após.

Ő tpere telhetett így el, amikor megunták a várakozást és benyitottak a lakásba. **A fürdőszobában találtak rá Enekesre, akinek a gázcső a szájában volt még és a szobában erős gázszag volt érezhető. Már elvesztette eszméletét a mérgezéstől és a mosdóra borulva a tükör előtt ült a kanapén, amit a szobából vitt be oda.**

— Énekes ur! Énekes ur! — kiáltották egyszerre, de választ már nem kaptak.

A mosdónál, ahol az öngyilkosságot elkövette, ot volt egy imakönyv és felesége fényképe, mintha így akart volna búcsúzni...

Az öngyilkosjelölt fiatalember a klinikán magához tért. Feleségének szülei már elutaztak Debrecenből, a bútorokat is elszállították, a lakás most üresen áll, csak Énekes ruhadarabjai maradtak ott. Megtalálták a tárcájában a zálogcédulákat, amikről felesége azt hitte, hogy azokat is eladta. Ezek most a rendőrség birtokában vannak. A fiatalember pedig a klinikán fekszik, ahol ápolásban részesítik.

Megérkeztek a várva-várt világhírű DKW-motorkerékpárok 1939 évi modelljei.

Legujabban csökkentett árak:

RT 3 HP Luxus 3 sebességváltós modell P 780.-
KS 200 cm³ Tura modell P 1200.-
NZ 250 cm³ LUXUS Tura modell P 1400.-
NZ 350 cm³ Tura modell P 1650.-
SB 500 cm³ NORMAL Tura modell P 1950.-
SB 500 cm³ LUXUS Üzemi modell P 2100.-

Kedvező fizetési feltételek.

Szállíthatók raktárról méretekelt számban.

Vezérképviselet:

MAJLÁTH Budapest, VI., Lehel-utca 2.

Uj mozgalom a házbirtokosság körében

Mint értesülünk, a házbirtokosság körében új mozgalom van kialakulóban. A Debreceni Háztulajdonosok Egyesületének ügyésze, dr **Kovács** Béla vetette fel a mult hetekben azt a tervet, hogy a háztulajdonosok, tekintet nélkül politikai pártállasukra és egyesületi tagságukra, a házvagyon védelmében átfogó akciót kezdjenek. Ez a terv több debreceni háztulajdonos részéről egyhangú helyeslléssel találkozott s ezek felkérésére dr **Hódy** Béla egyesületi elnök közölte a vidéki házbirtokosság vezetőivel az új elgondolásokat.

Eddig a kassai, szegedi, szombathelyi, újpesti, rákospalotai, pécsi, gyulai, nyiregyházai és pestújhelyi háztulajdonosok jelentették ki készségüket, hogy a mozgalom megindítása esetén ahhoz csatlakoznak. Ugyanez az álláspont győzött Győrött is, ahol már valamivel előbb megindult a házvédelmi és ipari munkaalkalom biztosítási akció dr Drobni Lajos országgyülési képviselő vezetése alatt.

A terv az, hogy **a mozgalom a magyar házvagyon védelmét gazdasági és társadalmi uton szolgálja. Politikával és pártpolitikával nem foglalkozik, hanem az összes érdekképviseletekkel, így főleg az építőiparossággal karöltve hívja fel a házbirtokosságot tömörülésre, az illetékes tényezőket pedig a házvagyon súlyos helyzetének sürgős orvoslására.** Ezért is az új akció **nem az egyesületek keretei között, hanem a ma szokásos mozgalmi formák közt fog megindulni** s így is fog működni. **A végső cél az,** hogy a házbirtokosságot visszaadják **a maga nemzetpolitikai és** közgazdasági hivatásának, az összes társadalmi osztályok érdekeinek figyelembevételével.

A közeljövőben dől el, hogy hol és mikor kezdik meg, a házvédelem **országos mozgalmának** hivatalos bejelentése mellett, annak tényleges megindítását.

Vizsgálati fogságba helyezték a vásári gyermekrablókat

Hírt adtunk arról, hogy a debreceni rendőrség őrizetbe vette Bodnár Józsefet, Bodnár Józsefnét és 19 éves leányát, aki mint kígyótáncosnő szerepelt a legutóbbi debreceni vásáron. A gyanu szerint hárman öt debreceni gyermeket csaltak magukhoz és el akarták őket vinni a városból a mutatványos kocsiban. Az egyik 12 éves leányból kígyótáncosnőt akartak nevelni, a többiből pedig artistát.

A rendőrség feljelentés alapján indítot nyomozást és a gyermekeket elvette a mutatványosoktól és átadta szüleiknek. A rendőrségi nyomozás befejeztével átadták Bodnárékat az ügyészségnek.

Zsögöd Jenő vizsgálóbíró kihallgatta a gyanusítottakat, akik ártatlanságukat hangoztatták. A vizsgálóbíró az öreg Bodnárt szabadlábra helyezte, de felesége és a 19 éves kígyótáncosnő vizsgálati fogságba került és így továbbra is fogházlakó marad, mert alaposan gyanusíthatók azzal, hogy a gyermekeket elcsalták szüleiktől és magukkal akarták vinni idegen városokba, hogy kitanítsák vásári artistáknak és ilyen módon hasznot szerezzenek maguknak.

D. K. W. motorkerékpárok Debrecenben Szoboszlay István körzetképviselőnél Széchenyi-utca 24.

Többezer ház rombadőlt a legújabb japán földrengésnél

Tokió, május 2. Az Akitában, Japán északnyugati részében pusztított földrengésnek eddig mintegy 18 halálos áldozata van. Többezer ház rombadőlt. Az első lökést hétfőn délután 2 óra 50 perckor érezték, ezt követte 30 további lökés, amelyek közül az utolsó éjjel 1 óra 30 perckor volt érezhető. 60.000 ember házon kívül töltötte az éjszakát.

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

GYÓGYSZERTÁRAK SZOLGÁLATA: Április 30.—május 7-ig: „Megváltó" Piac u. 18. Telefon: 14-69. — **„Tisza"** Magoss György-tér 9. Telefon: 24-52. — **„II. Rákóczi"** Külsővásártér. Telefon: 23-43. — **„Sztankay"** Szent Annau. 64. Telefon: 25-58.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

Májusi emlék

A kert, a rét oly illatos,
Előttem száll egy kis dalos.
Messze hangzik el éneke,
A boldogság igézete
Szállj meg engem bohó lelket,
Ki nem ismer bút, keservet,
Ha beköszönt május hava,
Mert szerelmünk csodás szava
Ábrándokba ringat engem
S még derűsebb lesz a kedvem...
Emlékszel-e szép barna lány,
Hogy egy május üdvhajnalán
Csókba forrott össze ajkunk,
Szerelmünkért éltünk-haltunk...
Ránk csicsergett egy kis madár,
Oh mily szép volt a láthatár.
Mosolygott ránk az öreg hold,
Olyan boldog senki sem volt,
Mint mi ketten, ugye rózsám,
Mégis hűtlen lettél hozzám...
Azóta sok idő telt el...
Ki az, aki, nem felejt el?
Csak én vagyok, hidd el nékem,
Te vagy örök üdvösségem.

SCHIRF ISTVÁN.

— **A volt angol külügyminiszter, Eden bevonult ezredéhez katonának.** Eden, aki őrnagy, megbízást kapott egy zászlóalj vezetésére, de visszautasította azzal, hogy nincs elegendő katonai kiképzése még és csak kisebb csapat irányítását vállalta.

— **Egy török repülőraj** Perzsiából hazafelé tartva, eltévedt a sűrű ködben és a gépek kényszerleszállást hajtottak végre. Több gép összetört és a rajvezető meghalt.

— **Meghalt 83 éves korában id. Héjjas István** földbirtokos Kecskeméten. A kommün alatt a vörösök két fiával elhurcolták fogságba. Temetése kedden délután volt.

A belügyminiszter jóváhagyta a város elszámolását Kardoss Géza színigazgatóval. A város egyik multévi közgyűlése, mint ismeretes, határozatot hozott a Kardoss Géza színigazgatóval szemben fennálló elszámolások végleges rendezésével kapcsolatban. A város az elszámolások alapján törölte Kardoss Géza színigazgató 4819 pengő vigalmi adóját, 650 pengő cyánozás-hozzájárulást és 333 pengő karbantartási költség hozzájárulást. A belügyminiszter a városi közgyűlés határozatát most jóváhagyta és erről értesítette a várost.

— **Budapesten véres verekedés volt** a Pásztori György-féle vendéglőben, ahol munkások italoztak. Összevesztek és rövid idő alatt szétverték a koresma berendezését és öt sérült hátrahagyásával elmenekültek a közeledő rendőrök elől.

— **Megszöktette egy német fiatalember a dúsgazdag gyémántkereskedő 16 éves leányát.** Nizzában megismerkedett Fritz Aronge 26 éves fiatalember Thomas délafrikai dúsgazdag gyémántkereskedő leányával, a 16 éves nagyon szép Joannal. Egymást megszerették és mivel a házasságról a kereskedő hallani sem akart, a fiatalember megszöktette a leányt. Párisba vitte, ahol a rendőrség vette őket őrizetbe. A szökésnek nem lett azért a fogházban folytatása, mert a szülők megbocsájtottak és már kitüzték az esküvő napját is. A fiatal pár Johannesburgban telepedik le a kereskedő birtokán.

— **Orvosi hír.** Dr Erdélyi László körzeti orvos rendelőjét Piac ucca 87. szám alól Werbőczy ucca 14. szám alá helyezte át.

— **Mégis megtartja az IPOSZ a kétszer meghiusúlt országos iparos nagygyülést.** Országos Iparos Nagygyülés május 4-én, csütörtökön este fél 7 órai kezdettel a Budapesti Nemzetközi Vásár tartama alatt a Pesti Vigadóban. Az utóbbi évek legnagyobb arányú iparosgyülése hiusúlt meg kétszeri kisérlet után. A nagygyülés miden politikától mentes, egyetlen tárgyba hívatott egybe: **sürgősebb munkaalkalmat** biztosítani a kenyértelenné vált magyar iparosságnak. A debreceni Ipartestület kéri tagjait, hogy az IPOSz e veszkiáltására tömörüljenek az alá a kibontott zászló alá, amelynek jelmondata: **visszakövetelni a munkaalkalmakat és jobb sorsot biztosítani a dolgozó iparosnak.** Kérjük tagjainkat —, mondja az Ipartestület felhívása —, hogy ezen a nagygyülésen minél számosabban jelenjenek meg.

x **A Tisza István Tudományos Társaság I. osztálya** f. hó 5-én, pénteken délután fél 6 órakor tartja XCV. felolvasó ülését a Déri Múzeum előadótermében. A felolvasó ülésen Roska Márton egyetemi tanár „Erdély és a honfoglalás", Varga László tanárképzőintézeti tanár pedig „Németi Pál, a debreceni Kollégium latin diákköltője" címmel tart előadást. A felolvasó ülés után az osztály tagjai zárt ülést tartanak.

— **Veszedelmes tolvajt fogtak el** Hajdúszoboszlón Rácz József 20 éves napszámos személyében, aki sorozatos lopásokat követett el. Rácz már volt elítélve lopásokért, de ismét lopásokra vetemedett. A csendőrök Rácz Józsefet átadták a debreceni ügyészségnek.

x **Vattay Margit** tánciskolájában május 6-án főiskolai kolon kezdődik Kossuth u. 11.

— **Rendőrségi hírek.** Számadó Istvánné Huszár Gál uccai napszámos feleségétől a Hatvan utcai cselédelhelyező iroda udvarán ismeretlen tettes ellopta a kezében lévő pénztárcát 30 pengővel. — Oláh Lajos hentes bejelentette, hogy a közvágóhídról 5 oldalas szalonnáját 160 pengő értékben ellopták.

x **Schuller festőmester** lakását Hatvan ucca 42. alá helyezte át. Telefon: 22-27.

— **Az egyetemi Zenekar évzáró hangversenye.** Az Egyetemi Szimfónikus Zenekar a jövő hét elején tartja évzáró hangversenyét a Központi Egyetem Aulájában. Műsorán magyar szerzők művei szerepelnek. Kéler B.: Magyar vígjáték nyitány, Volkmann: F-dur szerenád és Liszt Ferenc: Les Préludes c. szimfónikus költeménye van műsoron. Mivel ez utóbbi nagy szimfónikus zenekart kíván, a vezetőség felkérte a katonazenekart, hogy ebben a számban segítse ki a zenekart. A katonazenekar készséggel vállalkozott az együtt működésre s így mintegy 50 tagú együttes mutatja be Liszt gyönyörű művét. Jegyeket 2, 1.50 és 1 pengős árban szerdától kaphatók a Csáthy könyvkereskedésben, Ferenc József út 8. Telefon: 20-96.

Családi értesítés:

Steer Gabriella
és
dr. Straub János

adjunktus, egyetemi magántanár, Debrecen város törvényhatósági bizottságának tagja f. hó 1-én tartották esküvőjüket a nádudvari plébánia templomban. (Minden külön értesítés helyett.)

— **A kistemplomi egyházrész** központi bibliaköre ma, szerdán d. u. fél hat órakor összejövetelt tart a KIE nagytermében. Vezeti: Ujray Sándor. Mindenkit szívesen látnak.

— **A református kollégiumi tanítóképző intézet tornavizsgája.** A református kollégiumi tanítóképző-intézete május 7-én, vasárnap d. u. fél 5 órai kezdettel rendezi meg idei tornavizsgáját. A tornaünnepélyen a tanítóképző tanulói és a gyakorló iskola tanulói szerepelnek szabadgyakorlatokkal,, játékokkal és atlétikai számokkal. Az intézet tornászai szertorna gyakorlatokat mutatnak be. A szertona gyakorlatok során dr Varga Jenő tanár Magyarország legjobb öregtornásza szergyakorlatokat mutat be. Rossz idő esetén az ünnepély az intézet tornatermében lesz megtartva.

FELHIVOM
k. vevőim figyelmét frissen érkezett áruimra. Dr RÉVÉSZ GÉZÁNÉ, Piac u. 40. Hangya udvarban.

— **Rózsavíz Salamon nyírbéltcki bádogosmester** egy adósától követelte negyven fillérnyi adósságát. Az adós azt válaszolta, hogy most nincs pénze, de ha lesz, megadja. A hitelező erre szidalmazni kezdte, s eközben a magyar becsületre vonatkozóan is olyan sértő kifejezéseket használt, hogy ezek miatt a debreceni törvényszék ötöstanácsa nemzetgyalázás vétsége címén tizenötnapi fogházra ítélte. A Kúria Kvassy-tanácsa ezt az ítéletet megváltoztatta és a fennforgó enyhítő körülményekre való tekintettel Rózsavíz Salamon büntetését száz pengő pénzbüntetésre csökkentette.

— **Építőipari értekezlet lesz a kereskedelmi és iparkamarában május hó 4-én, csütörtökön délután 6 órakor az átalakítási adókedvezmények tárgyában.** Az építőipari érdekeltség nagy csalódással fogadta a m. kir. Pénzügyminiszter Úr 50.000/1939. VII. számú rendeletét, amely az épületek átalakításával kapcsolatban engedélyezhető adókedvezmények tárgyában április hó 9-én jelent meg és visszamenőleg 1939. évi január hó 1-ével lépett életbe. A rendelet a jogalapot nyujtó átalakítási munkálatok körét igen erősen megszűkítette. A rendelet módosítása és a jogcímes munkának munkának kiszélesítése érdekében **folyó hó 4-én, csütörtökön este 6 órakor az építőipari érdekeltség a kereskedelmi és iparkamara közgyűlési termében értekezletet tart.** A kamara az értekezletre felhívja az érdekeltek figyelmét és kéri, hogy az érdeklődők mennél nagyobb számban jelenjenek meg.

x **Dr Weisz Endre** fogszakorvos katonai szolgálatából hazaérkezett és rendelését hétfőn megkezdi. Svetitsbérház.

— **A libiai partvidék fölött óriási homokvihar dühöng.** A szaharai sivatagfelől száguldó homokvihar megbénítja a légiforgalmat az egész libiai partvidék mentén, mert a látóviszonyok rosszak. Tripolisz fölött óránkénti százkilométeres sebességgel száguld végig a vihar.

— **Az arcbőrt elcsúfító számos tisztátalanság,** mint gyulladásos pirosságok, pörsenések és pattanások, amelyek elégtelen bélműködés és emésztési zavarok következtében támadnak, a természetes **„Ferenc József"** keserűvíz használata által — reggelenként egy pohárral — rendszerint rövidesen eltünnek. Kérdezze meg orvosát.

A Légoltalmi Liga a homokkerti Szabó Kálmán utcán lévő Olvasókörben légoltalmi tanfolyamot rendez nők részére. A tanfolyam május 9-én délután 4 órakor kezdődik és négy napig tart. Díjtalan és bárki látogathatja. Jelentkezni lehet Kovács József ref. lelkipásztornál.

— **Celldömölk nagyközség községházának pénzszekrényét ismeretlen tettesek felbontották** és abból 465 pengő 65 fillért és egy 1200 pengőről szóló takarékkönyvet magukkal vittek. A nyomozás megindult.

— **A motorsportot kedvelők** hosszas nélkülözés után ismét kaphatók a világhírű DKW motorkerékpárgyártmányok, melyek az utóbbi években behozatali korlátozások miatt csak egészen mérsékelt számban voltak a képviseleti cég által szállíthatók. A DKW motorkerékpárok hasonlóan a nagymértékben elterjedt kiváló teljesítményű DKW autókhoz, szintén általános bizalomnak örvendenek, ennek következménye, hogy a most útonlévő szállítmány nagyobb része már beérkezés előtt vevőre talált.

100 pengő segélyt ad a város az ipariskola cserkészcsapatának. Az ipariskola igazgatója kérte a várost, hogy a cserkészcsapat számára 100 pengő sátorlap beszerzési segélyt utaljon ki. A keddi polgármesteri értekezleten a 100 pengő segélyt, melyre a költségvetésben fedezet is van, kiutalta.

x **Dr Szenes Zsigmond** gyermekorvos az Arany Bika bérházba költözött. Rendelője: József kir. hg. ucca 3., félemelet 2.

— **Megjelent a „Magyar Szárnyak" májusi száma.** A Jánossy István szerkesztésében megjelenő repülő-lap szép képekkel, érdekes tartalommal. Vezető helyen közli a lap vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó és a Főméltóságú Asszony részvételével megtartott repülő filmmatiné beszámolóját. Dr Szeghő István légügyi főtanácsos, Raczkó Lajos és vitéz Hetfy Frigyes értékes cikkei mellett a katonai rovatban az északmagyarországi dicsőséges légi harcról páratlanul gazdag képanyag szolgál be. Subay József cikke, Császár Géza repülőregénye egészíti ki a lap gazdag tartalmát. A Magyar Szárnyak ára 50 fillér.

— **Az Iparoskör elnöksége értesíti az iparosságot,** hogy e hó 3-án, szerda estére hirdetett társasvacsora, közbe jött akadályok miatt e hó 6-án, szombaton este fél 9 órakor lesz megtartva. Azért későbbi órában, hogy hentes, mészáros és a többi később záró iparosaink is részt vehessenek. Iparoskör elnöksége.

— **Kasszafurók a budapesti járásbíróság pénztárában.** Budapestről jelentik: A Markó ucca 25. szám alatt, a járásbíróság pénztárában az elmult éjszaka betörők jártak. A járásbíróság félemeleti helyiségében egy úgynevezett nullás számú kicsi Wertheim-kassza áll, ezt ma reggel megfurva találták. Kiderült a nyomozás során, hogy ismeretlen tettesek elbújtak az épületben, álkulccsal behatoltak az irodába, megfurták a kis vasszekrényt, abban megtalálták a kulcsokat, kinyitották a trezort. Legnagyobb meglepetésükre azonban pénzt nem találtak a betörők, mert ebben a szekrényben nem szoktak pénzt tartani. A tettesek balul sikerült munkájuk után az ablakon keresztül elmenekültek.

GYÁSZROVAT

Vékony Gábor életének 78. évében elhunyt. Temetése csütörtök délután 4 órakor lesz a Köztemető 3. ravatalozójából református szertartással. Lakás: Dévai ucca 31. Fehértói vállalata rendezi.

Fábián István életének 79. évében elhunyt. Temetése szerdán délután 4 órakor lesz a Köztemető 3. ravatalozójából. Lakás: Szeremlei ucca 8. Fehértói vállalata rendezi.

Juhász Mihályné, Nagy Ágota 55 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután félhárom órakor lesz a Köztemető IV. teremből református szertartással. Lakása: Hajdúhadház. **Pusztai** temetkezési intézet.

Sütő Jánosné Soltész Mária 66 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a Köztemető III. teremből református szertartással. Lakása: Igricz u. 7. **Pusztai** temetkezési nitézet.

Sírkövek

műkőből, faragott fa és deszka és minden más építési anyag, mész, cement stb., stb. és ezenkívül használt lépcsők, mészsalak stb. kapható a

Debreceni Műkőgyár R. T.

Fürdő ucca 3. szám alatti telepen.

— **Svájc készül a háborúra,** mert elrendelték a kötelező koksz- és széntartalékolást úgy a gyárak, közüzemek, mint magánlakások részére. Már megjelentek a felhívások, hogy szerezzék be szükségleteiket a téli hónapokra.

— **A nagy kinai ellenoffenziva megtorpant** és nem tudtak egyetlen tartományi fővárost sem visszafoglalni. Nancsangot közelítették meg 10 kilométerre és ott beásták magukat.

— **Az albániai muzulmánok Tiranában hűségnyilatkozatot tettek az olaszok mellett.** Kijelentették, hogy teljesen megelégednek az olaszok intézkedéseivel.

— **Tiso szlovák miniszterelnök,** mint egyszerű pap, egy csoport élén látogatást tesz a Vatikánban, ahol úgy fogadják, mint egyszerű zarándokot.

— **A sárospataki nyolcadik gimnazisták** statisztikát készítettek az elhasznált iskolaszerekről. Megállapították, hogy 310 méter ceruzát használtak el és 30 mázsa könyvet olvastak át. Az elhasznált nadrágok száma, melyek elkoptak 280. A mulasztott órák száma 2190, tehát ha egy fiú mulasztotta volna, akkor a nyolc év alatt csak 46 napig járt volna iskolába.

— **Jellemző.** Az Evangélikus Élet c. lap írja: Pozsonyba küldött lappéldányunk, melyet éveken át küldtünk a pozsonyi theologusoknak, a mult héten visszajött. A címszalag hátlapján a következő szöveg olvasható: „A bratislavai evangélikus theologiai fakultáson nincsenek magyar theologusok, ezért ne fáradjanak az ujságküldéssel."

— **Megszűnt a Budapesti Hirlap,** melyet Rákosi Jenő alapított és sokáig vezetőorganuma volt a magyar sajtónak. Hatvan éven át szolgálta a magyar kulturát a Budapesti Hirlap, mely most csaknem észrevétlenül, az utóbbi idők sok hányattatása után tünt el a sajtó területéről.

Nekihajtott egy szállítókocsi az uccai embercsoportnak

Négy ember elvágódott a földön, egyikük bordatörést szenvedett.

Súlyos baleset történt kedden délután 5 órakor a Máv teherpályudvaron. **Egy szállítókocsi nekihajtott egy embercsoportnak és többen megsebesültek. A sérült emberek elvágódtak az úttesten.** Csakhamar kiérkeztek a mentők, akik első segélyben részesítették őket, az egyiket pedig bordatöréssel a sebészeti klinikára szállították.

A vizsgálat megállapította, hogy G. Tóth Zsigmond 29 éves uccai cukorkaárus, Erzsébet uccai lakost kínálgatás közben többen körülállották, amikor Uri Sándor kocsis Vasadi Béla szállító alkalmazottja **hirtelen befordult a pályaudvarra és a csoportosulás közé hajtott.** A tanuk azt vallják, hogy olyan váratlanul és észrevétlenül jelent meg a hatalmas szállító teherkocsi, hogy nem volt idejük kitérni útjából és a kocsis sem adott le figyedmeztető kiáltást.

A cukorkaárus és a három ember elvágódott a földön, a **teherkocsi rudjának ütése következtében.** Dienes János József kir. hg. u. 44. és Bele György Magoss György tér 28. alatti lakosok, Farkas István fűszerkereskedő tanulóval együtt — aki Kovács Sándor Vámospércsi út 13. alatti üzletében van alkalmazva — csak könnyebb sérüléseket szenvedtek, a **cukorkaárust azonban a kocsirúd olyan erővel ütötte meg, hogy mellkasa bal oldalán bordatörést szenvedett. Zúzódása van a bal csipő tájékán is.**

A súlyosan sérült ember nem tudott a lábára sem állni a baleset után és az a gyanú, hogy a csipőcsontja is eltört. A vizsgálat megindult.

—=—

— **Dr Makkai Sándor egy. tanár mai előadása a Mansz Nemzetvédelmi Tanfolyamán.** A Mansz Nemzetvédelmi Tanfolyamán ma délután 6—8 óráig, tehát 2 órán át dr Makkai Sándor egy. tanár, volt erdélyi ref. püspök tart előadást: A nemzeti eszme szolgálata a házasságban és családban cimen. Az előadás **pontosan 6 órakor** kezdődik, a Mansz vezetősége kéri, hogy erre az időre sziveskedjék mindenki helyét elfoglalni.

— **Kávédélután a Péterfia uccai egyházrészben.** A Péterfia uccai egyházrész Női Köre a tavaszi időre való tekintettel kávédélutánját fagylaltdélutánra cserélte át. Ebben az egyházi munkaévadban az utolsó ilyen alkalom május 11-én, csütörtökön délután d. u. 5 órakor lesz a Baltazár teremben, Kálvin tér 5 .sz. alatt, ahol **Tóth** Árpádné urasszony fog a magyar költészet egyik nagy alakjáról, Szász Károlyról előadást tartani. A délután háziasszonyai lesznek: Sassy Szabó Lajosné, özv. Varga Zsigmondné, dr Tóth Lajosné, ifj. Csánky Benjáminné, Musza Ferencné urasszonyok. A délutánra jegyet a helyszinen is lehet váltani.

— **A pápa légi támadás esetén a Miklós-bástyába vonul.** Római jelentés szerint Vatikánváros teljesen aláveti magát az olasz kormány által elrendelt légvédelmi intézkedéseknek és elsötétítésnek is. Bomba- és gázbiztos fedezéket azonban nem építenek. A pápa légi veszély esetén a Miklós bástyába menekül, mely bomba- és gázbiztos menedéknek igen alkalmas. A Vatikánvárosban lévő értékek részére külön óvóhelyet nem építenek.

— **Hathónapi börtönre ítélték kommunista agitáció miatt.** Tóth László harmincéves géplakatost 1935-ben háromhónapi fogházra ítélték mint kommunistát az állam és társadalom törvényes rendjének erőszakos felforgatására irányuló vétség címén. Az utóbbi idők folyamán Tóth László ujra bekapcsolódott a kommunista mozgalmakba, agitációs nyomtatványokat szerzett s ezeket a lakásán őrizte. A budapesti büntetőtörvényszék ötöstanácsa vonta ezért felelősségre és az állam és társadalom törvényes rendjének erőszakos felforgatásária irányuló címén újból háromhónapi fogházra ítélte el. A Kuria Kvassay-tanácsa előtt dr Moldoványi Géza koronaügyész helyettes a büntetés sulyosbítását indítványozta s ehhez képest a Kuria a vádlott büntetését **hathónapi fogházra emelte fel.**

IDŐJÁRÁS

Hazánkban déli szelek mellett enyhe idő uralkodott. Egyébként az időjárás többnyire borult volt. Jelentéktelen pár csepp eső eddig csak Szombathelyen volt. A hőmérséklet csúcsértéke napközben általában 20—22 fokot ért el.

Jóslat: Élénkülő szél, több helyen, főleg az ország nyugati felében eső, helyenként zivatar. A hőmérséklet alig változik, legfeljebb nyugaton kissé csökken.

— **A betiltott „Magyarság" cikkeit terjesztette — három hónapi fogházra ítélték.** A szegedi törvényszék ötös-tanácsa tegnap tartott tárgyalást Acsay János 50 éves magántisztviselő ügyében. Acsay azért került az ötös-tanács elé, mert ő, mint a szegedi nyilastábor egyik vezetője, engedély nélkül terjesztette különlenyomatként azokat a cikkeket, amelyek miatt az elmult év őszén a „Magyarság" című nyilaslapot betiltották. Acsay a tárgyaláson tiltakozott az ellen, mintha a különlenyomatokat ő terjesztette volna. Elmondotta, hogy a lenyomatokat valaki az ő tudtán kívül készítette és vitte be az ő irodájába, ő csak elzárta azokat, hogy illetéktelenek kezébe nem kerüljenek. A biróság a tanukihallgatások után nem fogadta el Acsay védekezését és négyrendbeli nemzetrágalmazás, valamint kétrendbeli izgatás miatt **három hónapi fogházbüntetésre ítélte.**

x **Uj gyorsírótanfolyam,** gépírótanfolyam kezdődik a Naményi Gyorsíróiskolában, május elsején. Beiratkozás egész nap, Rákóczi ucca 17. szám, (Április 29-iki államvizsgára még lehet jelentkezni.)

— **FILLÉRESGYORS VONAT indul Budapestre a Budapesti Nemzetközi Vásárra vasárnap, május 7-én. A vonat indul Debrecenből 6 óra 19 perckor, Budapest nyugati pályaudvarra érkezik 10 óra 29 perckor. Visszaindul Budapest nyugati pályaudvarról 23 óra 13 perckor és érkezik Debrecenbe 3 óra 35 perckor. A jegyek visszautazásra csak akkor érvényesek, ha azok a vásár pénztáránál le lettek bélyegezve. Jegyek ára belépőjeggyel együtt P 6.20. Jegykiadás szerdán reggel 9 órától a Máv. Menetjegyirodában.**

— **Az ülő életmód következtében jelentkező bajoknál,** különösen renyhe bélműködésnél, aranyeres bántalmaknál és emésztési zavaroknál, reggelenként éhgyomorra egy-egy pohár természetes **„Ferenc József"** keserűvízzel gyakran igen jó eredményeket lehet elérni. Kérdezze meg orvosát.

ASPRION PÁL (ezelőtt Müller és Asprion) **műszemkészítő** speciálista emberi

műszemeket

készít és behelyez

Budapesten tartózkodik május 4. 5 és 6-án. Található:

Klein Dezső

látszerésznél, Budapest, IV., Kecskeméti-utca 14.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születés: Csákó Bálint kollégiumi szolga Nagyszalonta u. 63. leány Irén. Báthori György kőműves-segéd Rezeda u. 3. leány Aranka. Feldmesser László földbirtokos Miklós u. 37. leány Judit. Kovács Ferenc cipészsegéd Nádudvar, leány Katalin. Hegyi Imre napszámos Egyek, fiú Imre. Báthori Lajos fm. Tiszaszentimre, leány Eszter. Szilágyi Sándor fm. Kunmadaras, fiú Péter. Vincze Sándor postakocsis Széchenyi u. 94. fiú Zoltán. Daróczi Sándor fm. Püspökladány, leány Piroska, Bodnár Sándor npsz. Ebes 25. fiú István. Ádám Ferenc asztalos s. Meszena u. 20. fiú Ferenc. Szabó Gyula illatszerész Busi u. 6. fiú, Zoltán. Pál János kereskedősegéd Bercsényi u. 38. fiú János. Tóth Bálint fm. Vulkántelep 7. fiú Mihály. Kaszás József máv asztalos Fancsovics u. 16. fiú József. Csoma Antal npsz. Józsa, fiú Antal. Jónás Antal kubikus Tegez u. 83. fiú János. Kontor István kárpitossegéd Dévai u. 18. Zsigmond. Veres István gazdasági cseléd Bánk 54. fiú János.

Eljegyzés: Vágner Bálint fm. Erdei u. 16—Szűcs Margit Bellegelő 74. Altmann Bernát cipészmester Csapó u. 94.—Róth Helén Árpád tér 9. Tóth Gyula máv. géplakatos Kuruc u. 63—Végh Magdolna Bercsényi u. 40. Szolyánka Jenő kerékgyártósegéd Pósa u. 34—Bari Júlianna Töhötöm u. 21. Oláh István máv. alkalmazott Hadházi u. 12—Nagy Zsuzsánna Jánosi u. 21. Tar Lajos kereskedősegéd Móric u. 10—Mészáros Mária Böszörményi út 43.

Házasság: Horváth Ferenc vil. vállalati műszaki tisztviselő Oláh Károly u. 44— Seprényi Irén Sámsoni út 10. Kovács Pál cipészsegéd—Viski Erzsébet Magyar u. 15.

Halálozás: Bodor István pü. szemlész unit. 44 éves Budapest. özv. Kiss Andrásné ref. 87 éves Klinikai telep. Szőke Erzsébet ref. 4 hónapos Szepes 3. özv. László Jánosné ref. 68 éves Kishegyesi út 40. K. Pósán Mihály fm. g. kath. 62 éves Nyiradony. Tóth Józsefné ref. 40 éves Hajdúböszörmény. Kiss István npsz. ref. 52 éves Nádasdi ú. 11. özv. Hatvani Jánosné r. kath. 58 éves Kigyó u. 47. Fábián István uccaseprő ref. 79 éves Szeremley u. 8. Juhász Mihály ref. 37 éves Tiszafüred. Nagy K. Sándor ref. 28 éves máv. segédmunkás Debrecen. Juhász Mihályné ref. 51 éves Hajdúhadház.

x **Betöréses kár ellen biztosítás nélkülözhetetlen!**

SZÍNHÁZ

Artatlan Don Juan

Bach és Arnold bohózat a Csokonai Színházban

Az úgynevezett „fehér bohózatok" sorában külön hely illeti meg az Ártatlan Don Juan-t, Bach és Arnold fergeteges kacagást kiváltó darabját, mely iskolapéldája lehetne a félreértéseken, helyzetkomikumon alapuló sikerült bohózatnak. A Csokonai színházban Stiglincz úr félszeg, csupa vidámság figuráját a multban Szigeti Jenőtől és Jákó Páltól láthatta a debreceni közönség. A két kitűnő alakításhoz méltán sorakozik Szabó Ernő teljesen eredeti felfogásban megjátszott, remek, ízes komikummal formált figurája, mely minden jelenetével ellenállhatathan derüre ragadtatta a nézőteret. Ez az alakítás, melyben voltaképpen az egész bohózat nyugszik, egymagában eldöntötte a darab sikerét s a Csokonai színház öreg falai között régen hallottak annyi nevetést, mint az Ártatlan Don Juan felújításán.

Az együttes többi tagja is kitűnő játékkal áll a siker szolgálatában. **Halassy** Mariska egy féltékeny feleség szerepében ragyogó. **Bakó** Baba kedves, csinos és ügyesen játsza a menyasszony szerepét. **Horváth** Ferenc gyárosa ötletes, jó alakítás. **Bálint** György kiforrott, tökéletes játéka, **Dégby** Piri jó komikum-érzékkel, fölényes biztonsággal színpadra vitt filmszínésznője sikert aratott. Kis szerepében is nagyon jó volt **Kamarás** Gyula. Örömmel látta viszont a színházi publikum a betegsége után először színpadra lépő, bájos, szépen beszélő **Kádár** Juditot, aki rövid szerepében is csillogtatta tehetségét. Szívesen látnánk ismét nagyobb szerepekben. **Zádor** Mária ügyes alakítása mellett **Haraszti** Irén és **Bakó** József vitt egy-egy sikerült figurát az együttesbe. **Szabó** Ernő rendezése kitűnő, jól pergő előadást produkált. A közönség végignevette a három felvonást.

—=—

A szinházi iroda jelenti:

Tolnay Klári

játszik

szerdán és csütörtökön

a Csokonai szinházban.

Ma, szerdán prömierbérlet 28. sz.

Francia szobalány

Csütörtökön bérletszünetben:

Havasi napsütés

főszerepében.

rendes helyárak,

hogy

mindenki

megnézhesse!

Tolnay Klárit.

Pénteken este:

KETTEN EGY JEGGYEL

Luxemburg grófja

Szombattól:

Erzsébet

Huszka Jenő diadalmas operettje.

Színes filmkockák

Tolnai Klári vendégjátéka a színház heti műsorának eseménye. A legszebb magyar színésznő, a magyar filmek kitűnő sztárja először vendégszerepel Debrecenben, annak daczára, hogy Debrecenből indult el és rokonsága ma is idefűzi Debrecenhez. Két parádés szerepében, a Francia szobalány cimszerepében és a Havasi napsütés tüdőbeteg leány alakjában lép a debreceni publikum elé Tolnay Klári. A Csokonai színház szezonvégi ajándékként azzal lepte meg a közönséget, hogy rendes helyárak mellett lépteti fel Tolnay Klárit.

Az Erzsébet debreceni előadásain Sivó Mária vendégjátéka lesz az esemény. Sivó Mária, aki az idén a Magyar Színház tagja, abban a szerepben játszik elszerződése óta először a debreceni közönség előtt.

Lázár Mária nem tudott 8 estére Debrecenbe szerződni, más szerződései miatt, azonban előreláthatólag így is két estén játszani fog a szezonban még városunkban.

Jávor Pál és Dajka Margit debreceni vendégjátékáról elsőnek adott hírt a Színes Filmkockák. Jávor Pál Debrecenben a Hódításban és a Legyen úgy, mint régen volt-ban lép fel. Dajka Margit pedig a Válóok c. vígjátékban játsza el híres szerepét.

A Kék mazur reprize május 12-én lesz az eddigiek szerint. A darab női főszerepét Timár Ila, a férfi főszerepet Tanay Emil, a mult szezonban olyan nagy sikert aratott bonviván játsza.

Sugár Mihály búcsúestje lesz május 17-én a Gül Baba reprizén. A darabra már is megkezdődtek az előkészületek a Csokonai színházban. Május közepén egymásután lesznek a társulat vezető színészeinek és művésznőinek búcsújátéka.

A Dóczi tanítóképző Vöröskereszt ünnepélye

Kitűnően sikerült ünnepélyt rendezett a Dóczi tanítóképzőintézet Vöröskereszt csoportja. A műsor első száma *Kiss* Mária V. o. tanuló megnyitó beszéde volt. Rámutatott arra, hogy a Vöröskereszt egyik feladata a szegény gyermekek felkarolása és segítése. — Ennek a műsoros délutánnak is ez volt a célja, mivel a tiszta bevétel egyik felét az egyik Kárpátalján felszabadult magyar iskola felsegélyezésére, míg a másik felét a Vöröskereszt általános szükségleteinek fedezésére fordítja. Ezután a IV. osztály énekkara kitűnő karmesterük, *Kutassy* Klára vezénylete mellett Liszt »Vidáman játszva üzzük a bút" c. kis dalát énekeite preciz kidolgozásban. Majd *Szabó* Emma III. oszt. növ. bájos kedvességgel adta elő Kaffka M. »Emberke« c. versét. Negyedik számként *Halász* Emma játszotta virtuóz technikával Liszt: Souhait d'une jeunne fille c. gyönyörű tavaszi dalát. Most következett a műsor egyik legkedvesebb száma, amikor is a gyakorló iskola két dalt adott elő. *Halász* Lenkének vezénylete és betanítása mellett. Ezt a számot a tomboló siker miatt meg is ismételték. Ezután *Kutassy* Klára magyar szólót táncolt pompás technikával. Egy jó monológot hallottunk *Várady* Margittól, Ilosvay H.: Férjhez menjek ? cimmel. Szerepét kitűnően megoldotta. Majd ismét a gyakorló iskola növendékeiben gyönyörködhettünk, akik bájos kedvességgel magyar táncot lejtettek, *Sebestyén* Olga és *Kutassy* Klára betanításában. Számuk olyan sikert aratott, úgy, hogy ezt is megismételték. A szünetben ízletes és dús buffet állott a közönség rendelkezésére. Szünet után a IV. osztály Farkas Pál: Színésznő c. egyfelvonásgondos és figyelmes rendezésében. — A darab szereplói mind igyekeztek tudásuk javát nyujtani, ami legteljesebb mértékben sikerült. Sanfranczné szerepét *Papp* Irén oldotta meg ügyesen. Eduard és Endre fiús szerepekben *Szele* Erzsébet *és Varga* Rózsi mozogtak ügyesen *Baróthy* Hella könyvedségével és finomságával tűnt ki. *Molitó-Valla* Katalin. *Kalmár* Margit. *Molitórisz* Klára is ügyesek voltak. *Baló Erzsébet* is bájos volt. Az egyes műsorszámokat *Kovács* Ottila szellemes és ötletes konferansza vezette be.

SPORT

A Debreczen sporthírszolgálata jelenti:

A Bocskai kedden csak könnyebb edzést tartott, csütörtökön reggel indul a debreceni csapat kárpátaljai túrájára, csütörtökön Aknaszlatinán, szombaton és vasárnak Huszton játszik a Bocskai. Valószinűleg teljes csapat áll ki, mert sikerült a játékosok szabadságolását szinte teljes számban elintézni. Markos sérült, de azért elmegy a túrára.

A DVSC vasárnap a Diósgyőri MÁVAG csapatával játszik Debrecenben a Vasutas pályán. Teleki csapatát, amely az élesoportban küzd, méltán nagy érdeklődés előzi meg. Telekin kívül Magyar a DEAC-ból és Bartha a DVSE-ből szintén a DiMÁVAG-ban játszik. Az előmérkőzés is érdekes, a DVSC II. a Mátészalkai Vasutast látja vndégül bajnoki mérkőzésen.

Székely megszerzése meghiusult a DVSC számára, nem adja a Mátészalkai TK, semmi áron, pedig a DVSC nagyobb összegű váltságdíjat is felajánlott. De az MTK jól áll a bajnoki tabellán, bajnokságra gondol és nem akar megválni az egyik legjobb játékosától. Igy a régi csapat áll fel Diósgyőr ellen.

Késmárki Kornél, a Debrecenben idéző atlétaedző, aki nagy sikerrel kezdte meg működését, rövidebb időre Ungvárra ment, de rövidesen visszatér Debrecenbe. Munkája nyomán a keleti atletika újabb fejlődése várható.

Június 18-án játsza le mégis az utolsó fordulót a Bocskai, ellenfele Pesten a Szürketaxi lesz. Nem hozzák előre hát pünkösd hétfőjére, marad az eredeti időpont.

A vasárnapi amatőrbajnoki mérkőzések játékvezetői: Debrecen: DVSC II—MVTE Horényi, Nyíregyháza: NyVSC—KKLE Csicsák dr, NyKISE—DEAC Szántó, NyTVE—MTK Lengyel dr, Karcag: K. MOVE—DMTE Rédai, Nyírbátor: Báthori—P. MÁV Piller. — II. osztály: Berettyóújfalu: B. Turul—Dohánygyári DSE Schvéd, Balmazújváros: BSC—DMTE II. Sárosi, Hajdúböszörmény: MOVE HTE—Derecskei MOVE Kiss dr.

—=—

Vasárnap Keletmagyarország szenior birkozó bajnokságai

A Magyar Birkozó Szövetség keleti kerület május 7-én, vasárnap d. u. 4 órai kezdettel rendezi meg Keletmagyarország 1939. évi szenior egyéni birkozó bajnokságait a DTE tornacsarnokában.

Légsúly (56 kg). A mult évi bajnok Szabó DVSC, Fényes DMTE és Munkácsi Szolnoki MÁV közül most Fényes a legesélyesebb bajnok jelölt, de Siposs és Illés DMTE is beleszólhat a bajnokság kialakulásába.

Pehelysúlyban (61 kg) a mult évi bajnokságot Penyige DMTE nyerte, ahol a kitünő Pogonyit és Fekét Szolnoki MÁV is legyőzte most azonban könnyűsúlyban fog indulni s így nagyon megnövekedik a szolnokiak győzelmi esélyei, bár Madár DMTE is jó formában van most, aki nagyon megszoríthatja őket.

Könnyűsúlyban (66 kg) lesz a legnagyobb küzdelem a bajnoki cimért Penyige DMTE, Szőke és Erdei DTE Kántor (Katzer) DVSC, valamint Takács (Szolnok) között, kik szinte egyforma eséllyel pályáznak a bajnokság megnyerésére. A mult évi bajnok Erdei.

Kisközépsúlyban (72 kg) is erős küzdelem lesz Sipkai NyTVE, Kun és Piroska DMTE között. A mult évi bajnok Váradi külföldre távozott, tehát nem indul.

Nagyközépsúlyban (79 kg) a mult évi bajnok Kovács NyTVE, most nem indul (Jutason van, továbbképző katonai iskolában), így Palotás is elindul, aki ebben a súlycsoportban a bajnoki cím biztos várományosa.

Félnehézsúlyban (87 kg) a mult évi bajnok Kaszának Pallagi DMTE nem fog nehéz munkát adni.

Nehézsúlyban Tarányi szintén biztos nyerő.

KÖZERDEKŰ LEVELEK

A Homokkertben levő Szabó Kálmán utca a kikövezés folytán egyike lett a város legforgalmasabb utcáinak. Autó, bicikli és minden másfajta jármű sürűn közlekedik azon. Természetesen a járművek sok szemetet, piszkot hordanak oda. Arról sincsen panasz, hogy a város vezetősége ne gondoskodott volna az utca tisztántartásáról. Igenis rendelt oda utcaseprőt, aki a szemetet, amiben sok az állati hulladék, összesepri, garmadába gyüjti. Itt a baj. Ezek a trágyadombok hétszámra hevernek az utcán, orrfacsaró bűzt gerjesztvén a járókelőkre. Most pedig az esőzés után gőzölögnek és bacillusokat árasztanak széjjel. Az eltakarítása sürgőssé vált. Felhívjuk az illetékes szervnek erre a figyelmét.

Homokkerti lakos.

Ló- és szarvasmarhavásár.

A tegnapi napon megtartott lóvásárra felhajtottak 205 drb. lovat, elkelt 87 darab. Szarvasmarhát felhajtottak 819 drb-ot, elkelt 573 drb. Árak élősúly kilogramonként értendők. Jó vágómarha 40—50 f, közepes 33—40 f, silány 23—33 f, borjú 55—72 f, növendék 38—50 f, tinó, ökör 45—56 f, fejőstehén drb-ként 230—450 P, Lóárak, vágóló 55—1.10 P, silány igásló 85—155 P, közepes igásló 160—270 P jó igásló 280—450 P, kocsiló 450 P és azon felül.

Irányzat élénk.

A ferencvárosi sertésvásár

összelhajtása 626 darab. Vásári állományból angol hússertés 199. Az irányzat változatlan.

Árak: I. szedett sertés 94—97, II. 86—92, III. 72—84, angol tőkesertés 84—94, angol soukasertés 92, márkázott exportzsir vágóhidon átvéve csomagolás nélkül 149 fillér kilogramonként.

NYILT TÉR

Ügyfelem, a Szekeres György Debrecenben Szent Anna u. 46. alatt levő koresmaüzlethelyiségét és berendezését átveszi, felhívom átadó hitelezőit, követeléseiket 8 nap alatt jogkövetkezmények terhével irodámban jelentsék be.

Dr Lengyel Zoltán ügyvéd
Debrecen.

Szerelem tüzön-vizen keresztül

Regény — Írta: Szekula Jenő

(10)

— That's horrible! It is not possible sleep here! — bömbölte, míg megvillantak ijesztő szemfogai. — Aludni sem lehet a pokoli zenebonától!

De ahogy egy pillantást vetett Piri kisasszonyra, megenyhült haragja's már szelíd mosoly derengett az ökölcsapásoktól eltorzult arcon. Halk bocsánatkérésfélét rebegve, visszakullogott odujába.

Gyuri most már végig bejárta az egész épületet. Végre megtalálta a garázsmester. A hajó odvából mászott elő vigyorogva.

Már hagnal óta kanalazza a vizet odalenn, mert a rozoga hajótest minduntalan megtel vízzel. Sziszifuszi munka volt, virradattól vakulásig vizet lapátolni. De hát győzte.

Szurtosképű, alacsony, tatáros, fekete, vékonydongájú emberke volt, de szívós és inas, amit senki sem nézett volna ki a nyiszlett figurából.

Füsti Józsefnek hívták. Kiderült, hogy régi ismerősök Gyurival. Együtt szolgáltak valamikor egy német teherhajón.

— Emlékezel, testvér, mikor a tankhajó felrobbant az Aldunán?

— És mi meg úszva menekültünk az égő hajóról.

— Nagyon viharos éjszaka volt.

— Csoda, hogy elevenen megúsztuk.

— Biz' az csoda.

— Te meg hogy kerülsz ide?

— Hát te, testvér?

— Én vagyok a garázsmester.

— Én meg a hajótulajdonos. Illetve társak vagyunk a sógorommal. Prátics János a sógorom.

— De fölvitte a Jóisten a dolgodat — mondta a maszatos emberke, ám minden irigység nélkül.

Nagy szeretettel, újra megesodálták egymást.

— Szervusz, Jóska!

— Szervusz, Gyuri!

Összeölelkeztek.

A talaj megrendült alattuk. Gőzhajó vonult el a víziház közelében, rettentő hullámokat verve. A zuhogó áradat oldalba kapta és kegyetlenül megtáncoltatta a deszkahodályt. Csikorogtak a láncok és baljósan recsegett a korhadt gerenda.

Gyuri elsápadt. Rosszkedvű lett. Most jutott először eszébe, hogy talán rossz vásárt csinált. Bizony gyönge, korhadó hajótestek ezek.

— Te, nem fog ez elsüllyedni?

A régi hajós megnyugtatta:

— Ez el nem süllyed soha — monda kaján mosollyal. — A hajótestek elég szilárdak. Ha be is szivárog egy kis víz, azt én kiöntöm. Ne legyen addig aggodalmad, cimbora, amíg én vagyok a garázsmester a víziházon.

Alkoholszag ömlött szájából. — Maszatos ruhájának is olyan szaga volt, mint ha boroshordóba mártott rongydaraboknak. De azért nem volt részeg. Bár nyelte az italt mint a szivacs.

— Hol a sógorom, Prátics?

— Nem találtad fönn az irodában?

— Nem.

— Akkor »valahol« van.

Furcsa hangsullyal mondta ki a »valahol« szót, míg sötét arcán gúnyos izzadásba jöttek az olajtól odafröccsent és rászáradt szeplők.

— Csak nem iszik? — kérdezte Gyuri elfitkoltan izgalommal.

— Az üzlet hozza magával, hogy néha inni is kell az embernek — válaszolta Füsti mennyei nyugalommal.

Azonban Prátics János nem üzletileg ivott, inkább önnön gyönyörűségére. Harmadik napja, hogy színét sem látták sem a Viking-hajón, sem a római parti csónakházban. Néha föllángolt nagy vére s a csónakba ülve sorra látogatta a parti kocsmákat, a Napnénitől kezdve a szentendrei boros pincékig s addig vissza sem került, míg egyetlen garas is nyugtalankodott feneketlen nadrágzsebében. Pénze most van bőven, hogy Gyuri sógorát sikerült megnyuvasztani hatezer pengők erejéig. És senki sincs, aki vigyázzon rá, vagy óvja, felesége, a Böske, ez a madárorrú, szőke, vékonypénzű, nyiszlett asszony, Gyuri édes nővére, most Parádon nyaral, ahova súlyos baját ment kezeltetni.

Gyuri elindult a vadvirággal szegélyezett gyalogösvényen, hogy sógorát megkeresse. Fürj röpült fel a fiatal vetésből. Térdig fölgyürt, foltos nadrágban, micisapkában bolyongott utána Füsti Jóska, mint a latyakba megfürösztött kuvasz követi előkelően kiöltözött gazdáját.

A Becsali csárdában találták meg a mulatós csónakháztulajdonost, aki már napok óta nem feküdt vetett ágyba. Elől porlepte akácok, a kocsma parmenti részén néhány evezős ült, magukkal hozott piszkos römikártyákkal játszottak és türelmesen várakoztak arra, míg megfőzik az ebédet. Egy kislány föl akarta szerelni a lemezeket a csónakba magukkal hurcolt gramofonra, de társai leintették:

— Hagyd a gramofont! Majd künn a szigeten muzsikálunk.

Hátul a kocsmaudvaron tekepálya is volt; két oldalt elhanyagolt veteményes kertek, a zöldremázolt asztalok körül szabadon kóráltak a tyúkok, de most hangos férfirőhej vad kiáltozása verte fel a kerti kocsmaudvar csöndjét, elárulva hogy Prátics mulat itt társaságával és hogy már régen áll a tivornya. Egy asztalon csapravert söröshordó s a szolgálólány is segített habosra töltögetni a feléje nyujtogatott üres korsókat.

Maga a vendéglős is részeg. Csapody Imre nevű ölmagas, vöröskképű óriás, aki régebben lovasrendőr volt. Ingujja könyökig föltürve karján, inge szétomlott, láttatni-en gedve vörösresült csupasz mellét.

Hangja rekedt, izgatottan hadonászott kezével:

— Állom a fogadást — bömbölt torkaszakadtából.

(Folyt. köv.)

Debreceni termény és takarmány árak:

Búza 19.50—19.70, rozs 13.60—13.70, árpa 17.50—17.80, zab 21.00, tengeri 15.40—16.00, lucerna 7.50—9.50, széna 6.00—8.50, bükköny 5.20, szalma 1.80—2.00. Cukorrépa 2.90—3.20, tak. répa 2.50—2.80.

KÖZGAZDASÁG

Ujabb ötvenezer darab sertést szállítunk Nemetországba

A Budapesti jelentés szerint a Külkereskedelmi Hivatal újabb ötvenezer darab élősertés kivitelére kötött megállapodást a németekkel. Ezt a mennyiséget június végéig lehet leszállítani a már régen megállapított exportmennyiségen felül.

Ezzel az ötvenezer darab sertéssel háromszázezer darabra emelkedett a kontingens. Az újabb német kiviteli lehetőségek hírére a prima készáru mennyisége lecsökkent, sőt szakkörök szerint most már arról is kell gondoskodni, hogy a ferencvárosi sertésvásáron mindig megfelelő mennyiségű áru legyen.

Ami viszont a marhapiacot illeti, a megkezdett és állandóan folyamatban lévő intervenciós vásárlásokkal kapcsolatban most új, érdekes terv merült fel, amely összefüggésben van a Kárpátalja visszacsatolásával. Az Erdős-Kárpátokkal ugyanis százezer hold havasi legelő került vissza az anyaországhoz. Ez a terület kiválóan alkalmas sovány állatok tartására, miért is valószínű, hogy az intervenció folyamán felvásárolt sovány állatokat ezekre a legelőkre fogják szállítani.

Nagy élénkség a hetipiacokon

Hetek óta nem láttunk olyan forgalmat, mint tegnap a hetipiacokon. — A vasárnapi kitűnő esős idő nagyban siettette az idénycikkek növekedését s ennek következtében rekordfelhozatal volt, különösen zöldcikkekben. A déli órákban is hatalmas mennyiségben volt eladatlan áru, pedig az egész délelőtt folyamán nagy forgalom volt. Az árak a nagy felhozatal ellenére csak kis mértékben olcsóbbodtak, mert ilyenkor elseje körül mindenki jobban vásárol, mint pl. a hó közepén. Különösen sok szépminőségű spárgát láttunk. Ez a valamikor Debrecenben inyenc cikk egyre népszerűbb lett. — Derecskén és Hajdúsámsonban termelik nagy mennyiségben. 70—80 fillér kilója. Ugyanesak sok volt a sáláta, spenót, sóska és újhagyma. Ujkalarábé és uborka kevés volt, mert nagyon drága.

Ugyanesak nagy forgalmat bonyolított le a baromfipiac is. Különösen olcsó a soványkacsa és liba. 80—90 fillér kilója. Az olcsó árat a tengeri drágaságával indokolják. Igen drága a csirke 1.60 fillér kilója. A legtöbben a tyúkot vásárolják, ez aránylag a legolcsóbb. 110 fillér kilója.

A gyümölcspiac a teljes pangás képét mutatja. Narancs és alma van csak. A narancs olcsó, az alma nagyon drága. Egyiket sem vásárolják.

Zöldségpiaci árak: rózsaburgonya 10 f, Ella és másfajta 6—10 f, fojtott burgonya 18 f, újhagyma cs. 5 f, retek cs. 6 f, spárga kg 80 f, sóska és spenót kg 40 f, vöröshagyma kg 24 f, fokhagyma kg 40 f, sáláta fejenkint 3—6 f, uborka kg 80 f, rebarbara cs. 5 f, kalarábé fejenkint 20 f, újzöldség cs. 16 f ózöldség kg 20 f, kucsmagomba füzére 20 f.

Baromfiárak: csirke kg 1.60 P, tyúk és kappan kg 1.10 P, sovány kacsa és liba kg 80 f, kövér 1.40 P, pulyka 1 P, tojás db 5—6 f, kg 1.20 P.

Gyümölcsárak: alma kg 80—1.80 P, narancs 80—1 P.

Marha- és borjúhúsárak: I. r. marhahús 1.20 P, II. r. 1 P, borjúhús I. r. 1.60—2.20 P, II. r. 1.20 P, bárányhús 1.20 P, juhhús 1 P.

Sertéshúsárak: töviskes 2.20 P, karaly, comb 2 P, tarja 1.60, vékonyoldal 1.52 P, zsírszalonna bőrrel 1.50 P, bőrnélkül 1.56 P, háj 1.60 P, zsír, sósszalonna 1.72, friss kolbász 2.20 P, paprikás szalonna 2.40 P.

Halárak: apróponty 80 f, nagyobb 1.20—1.80 P, balatoni fogas 3 P, harcsa 2.40 P, csuka 1.60 P.

TERMÉNYTŐZSDE

Búza: tiszavidéki 77 kg-os 20.35—20.75, kg-os 20.55—20.95, 79 kg-os 20.75—21.15, 80 kg-os 20.85—21.15, Felsőtiszai, duna-tiszaközi 77 kg-os 20.25—20.60, 78 kg-os 20.45—20.80, 79 kg-os 20.65—21.00, 80 kg-os 20.75—21.10. — Rozs pestvidéki 14.50—14.70, más származású 14.65—15.10. Takarmányárpa: elsőrendű 18.20—18.45. — Sörárpa: kiváló 20.50—22.00, prima 19.25—19.75. — Zab: elsőrendű 22.60—22.75, középminőségű, 22.50—22.60. — Tengeri: tiszántúli 16.80—16.90. — Őrlemények: korpa 14.00—14.10, 8-as liszt 16.30—16.50.

APRÓHIRDETÉSEK

Gyümölcs és csemegeüzletemet a Hungária palotából

69. sz. alá

(megyeházzal szemben) helyezem át. Kérem a n. é. közönség további szives pártfogását

Weisz Olga

Alkalmazást nyer férfi

Portafiú
azonnalra felvétetik, ki ilyen volt, előnyben. Frohner szálloda. 222

Fodrászsegédet,
fiatalt, felveszek, csak jómunkás ajánlkozzon és fiút tanulónak. Kállay, Rothermere 3. 219

Ügy
kifutófiú felvétetik, aki már járt iskolát tud. Rákóczi 10. sz. 211

Jómunkás
fiatal fodrászsegédet állandóra felveszek. — Ferenczi, Hadházi u. 5. 201

Perfekt
keresztény gyors- és gépírót azonnalra felveszünk. Részletes írásbeli ajánlatok „Biztosító" jeligére. 1122

Szabósegédet,
jómunkást felvesz Kenyérffy, Miklós 2. 191

Gépkezelő
és fűtő felvétetik cséplésre javításra. Arany János ucca 37. Ehrenreich. 177

Alkalmazást nyer nő

Kezdő
és gyakorlott testőrnőket keres iparművész

Francia
munkás segédleányok felvétetnek. — Fábián Béla, Péterfia 19. 213

Német
kisasszony 3 éves kisleányhoz felvétetik. Péterfia 4. Ungváry. 210

Gyermekszerető,
szolid leány takarításra és 3 éves kisleány mellé felvétetik. Péterfia 4. Ungváry. 209

Jobb
házból való leányt gyerek mellé felvesznek Hatvan u. 1. II. e 41. 225

Ügyes
varróleányt felveszek. Csapó u. 1. sz. Varroda. 216

Jó vasondoláló
és manikűröző segédleányokat és tanulókat felveszek azonnal. Kolozsváry fodrász, Dégenfeld tér 2. 182

Kézimunkázni
tudó kisleányt állandó könnyű munkára felveszek és géphímzőnőt. Harsányi varroda, Nyíl ucca 28. 206

Háztartási alkalmazott

Mindenes
leányt, bejárót vagy bentlakót, lehet izraelita is, felveszünk. — Reich, Jókai u. 6. 204

Étkezdében
bejárónő felvétetik. — Rákóczi u. 12. 203

Bejárónő
felvétetik. Csapó u. 31. szám. Doktor. 195

Azonnali
belépésre főzéshez értő bejárónő felvétetik. — Márton Kálmán 15. Étkezde. 179

Ajánlat

Az embernek jó a kedve,
Ha a penge: Benyátspenge
10 db 50 fillér
Benyáts áruház

Poloskairtást
ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel vállalja Kiss cianozó vállalat, Kígyó ucca 5. szám. 1476 5. 31

Női kabátot Vágótól,
Férfi raglánt Vágótól,
Csapó ucca 10. szám.

Cianoztasson
bizalommal a „Csala" cianozó vállalattal, Rákóczi ucca 9. sz. Telefon: 14—27 sz. 1038 5. 29

Varrógép,
kerékpár, vétel, csere, eladás, kölcsönzés, alkatrészek olcsón. Javítások jótállással Eisenberger, Csapó ucca 101. 875 5. 13

Szücs
cianozási vállalat, Varga ucca 10. 983 5. 15.

Zománcozott
tűzhelyek olcsón kaphatók Hatvan ucca 70. Telefon: 12-48. szám. Ócska tűzhelyét becserélem. 843 7. 15.

Költözködéskor
villankörtéit áteseréljük 20 fillérért. Gramofonok, rádiók, dísztárgyak. Vagyonmentő, — Hunyadi ucca 18. 1371 5. 21.

Fáy-arckrémes
tégelyeket visszavesz — Grósz Nagy Ferenc „Aranyegyszarvú" gyógyszertára. (Színház mellett.) 1794 5. 30

Uj cserépkályhák
raktáron. Átrakásokat felelősséggel vállal — Laczkó cserépkályhás, Hatvan u. 4. Telefon: 27—93. 1791 5. 28

Vasárúk,
zománcozott tűzhelyek kéményoldók, függöny rúdak, vendégágyak, előnyös árakon beszerezhetők Kormos József vaskereskedőnél, Csapó ucca 15. 1771 5. 27

Zománcozott
és olcsóbb lakatos asztali tűzhelyek legolcsóbban. Csapó ucca 87. sz. tűzhelyüzem. Használtat becserélek. 424 5. 31

Szandálok
és cipők legolcsóbb beszerzése Ökrös sajátkészítményű raktárából, Sas u. 1. 122 6. 2.

Kellemes lakás,
finom koszt a Hungária panzióban, **szobák napokra és hónapszámra**, Ferenc József út 59. szám. Telefon: 23-39. 800 vv.

Kosztümöket
meglepő olcsón, uccai ruhák 2.50, házi 1.50-től készülnek. Hüvelyes 1. 221

Nagy
fajta keresztezett pekingi kacsatojás eladó. Mester u. 29. sz. 207

Brilliánst,
aranyat, ezüstöt, zálogcédulát magas áron veszek. Szekeres és Vági, Bádogos u. 4. 212

Rádió

2+1 rádió
amatőrkészülék eladó. Baltazár Dezső u. 20. 200

Rossz
a rádiója? Forduljon bizalommal „Delta" rádióhoz, Erzsébet út 61. 176

Társ

Keresztyén
kereskedő iparjoggal — nőtársat keres. Házasság lehetséges. Jelige: „Vallás mellékes" a főkiadóban. 199

Vegyes

Grafologusnő
lelki tanácsadóján fogad állandóan. Széchenyi u. 43. szám. 114

Fejős
tehenet tartásra vállalok. Vár u. 8. 197

Elveszett

Elveszett
egy sárgaszőrű hím magyar vizsla, Fukó névre hallgat. Megtaláló vagy nyomravezető jutalomban részesül. Bercsényi u. 21. 190

Hangszer

Pianino,
írógép, varrógép elköltözés miatt eladó. Ótmalom u. 1. 218

Oktatás

Olcsó
gépírástanítás Darabos ucca 1. Értekezni 2—4-ig, 6—8-ig. 224

Iroda

Két
uccai napfényes szoba irodának, rendelőnek vagy csak garzonnak kiadó. Csapó ucca 10 alatt az emeleten. Értekezni az udvarban. 214

Irodahelyiségnek,
vagy orvosi rendelőnek I. emeleti 2 szoba, előszobával azonnal kiadó. Ferenc József út 69. Ullmann. 189

Bútor

Antik komót
Wertheim-kassza, írógarnitúra, háló, ebédlőszekrény, konyhaberendezés eladó Dégenfeld-tér 6. szám 1661 5. 7.

Eladó
két jó antik fotöly és asztalspór. Kölcsey 18. 187

Autó, motor, kerékpár

Eladó
személyautó első kézből. Teleki u. 100. 1937

Kiadó lakás egyszobás

Egy szoba,
előszoba, konyha, fürdőszoba, WC-vel, fáskamara, mosókonyha, nagyon szép, tiszta lakás május elsejére — szép, tiszta, egészséges udvaron keresztény családnak. Hatvan u. 24. sz. Megtekinthető délután 3 óra után. 119

Garzonlakás,
földszintes uccai, teljes komforttal kiadó. Blahóné 14. (Rendőrpalota mögött.) 117

Egy
szoba kiadó. Gólya u. 8. 223

Egy
szoba, konyhás lakás — azonnal kiadó. Szoboszlói út 4/D. 193

Egy
szoba, konyha kiadó. — Vendég ucca 54. 188

Egy szoba,
előszoba, konyha, fürdőszoba, WC-vel, fáskamara, mosókonyha, nagyon szép, tiszta lakás május elsejére — szép, tiszta, egészséges udvaron keresztény családnak. Hatvan u. 24. sz. Megtekinthető délután 3 óra után. 181

Kiadó lakás kétszobás

Kiadó
kétszobás uccai lakás családi házban azonnal. Péterfia 38. 198

Két- és háromszobás parkettes fürdőszobás, gáz és villannyal ellátott önálló villalakás Poroszlay út 26 alatt május elsejére kiadó. Érdeklődni Tóth és Sebestyén Rt-nál, — Fürdő ucca 2. 1929 vv.

Kettő szoba,
hozzá kisebb szoba s konyha, kamara, fáskamara, mosókonyha, féregmentes lakás · május elsejére szép, tiszta, egészséges udvarban keresztény családnak. Hatvan ucca 24. 120

Udvari
parkettes két szoba fürdőszobával kiadó. — Széchenyi u. 21. 128

Azonnal
kiadó Bihari-telepen két szoba, előszoba, konyha, éléskamara, nyári konyha, sertés- és baromfiólas magános kertes ház. — Érdeklődni Varga u. 34. 220

Kettő
háromszobás féregmentes lakás, konyha, kamara, pince, fáskamara, mosókonyha mellékhelyiségekkel azonnalra 50 pengőért szép, tiszta, egészséges udvarban. — Hatvan u. 24. Keresztépület. 181

Kiadó lakás háromszobás

Villa,
háromszobás, összkomfortos, parkirozott, — gyümölcsössel és szőlővel beültetett 448 négyszögöles telken, villanegyedben, áthelyezés miatt sürgősen eladó. Értekezni: Lajos király tér 7. szám alatt 107 vv.

Három szoba,
konyha, kamara, pince, fáskamarából álló féregmentes lakás tiszta, egészséges udvarban május elsejére 50 pengőért. Hatvan u. 24., keresztépület. 121

Kiadó lakás nagyobb

Augusztus
1-re kiadó 5 szobás lakás Péterfia 46. I. emelet. 194

Butorozott szoba

Különbejáratú
bútorozott szoba, 1—2 személynek olcsón kiadó, azonnalra is. — Arany János ucca 29., keresztépület. 500 vv.

Bútorozott
parketes udvari szoba fürdőszobával kiadó. — Széchenyi u. 21. 128

Simonyi úti manzard
egyszerű szoba bútorozva kiadó a nyári hónapokra. Simonyi út 29. (vv.)

Szép
uccai bútorozott szoba különbejáratú, esetleg teljes ellátással is azonnal kiadó. Burgondia 17. 192

KIRÁLY KAVÉ!
MÉGIS A LEGJOBBAK!
AROMAS, ZAMATOS KAVÉT!
KIRÁLY ÜZLETÉBEN A VEVŐ ELŐTT PÖRKÖLIK
DÉGENFELD-TÉR 11. SZÁM

Budapesten
a város legszebb helyén körút 32. I. emelet telefonos bútorozott 4, vagy 3 szobás telefonos lakás azonnalra kiadó. Cím a kiadóban. 202

Lakást keres

Öt- és hatszobás,
lehetőleg villalakást keresek augusztusra. — Szthelo egyetemi tanár. 217

Ingóság eladás

Eladók
városból költözés miatt mindenféle bútorok, ebédlő, háló, perzsaszőnyeg, függönyök stb Simonyi út 11. A. 1407 5. 6

Eladók
fehér és rózsaszín leánderek. Dominik, István út 41/c. 130

Egy darab
mézpergető gép eladó. Mester u. 29. szám. 208

Jégszekrény
kisebb hentesnek vagy füszeresnek eladó. Hajnal ucca 7. sz. 1. ajtó. 196

Eladó
átalakításból eredő 3 darab 150x75 cm. ablak üvegezve. Bercsényi u. 21. 183

Gazdasági eszközök

Szőlőkaró
hasított akácból, hazaszállítva kapható Vágó tűzifakereskedésében, a Margit-fürdőnél. Telefon: 16-24. 1677 5. 15.

Gazdasági termények

Fügefa,
szép gyökeres példányok, darabonként 30, 40, 50 fillérért már kapható. Hatvan ucca 24.

Tengeri
és árpa van eladó. — Baltazár Dezső u. 20. 215

Eladó ház

Kétlakásos
ház 129 négyszögöl telekkel, Móricz u. 1. sz. alatt olcsó áron áladó. Bővebbet a kiadóban. E 30

Egészséges
városrészen. Komlóssy ut 10. 519 □ öles villatelek, két uccára szól, eladó. Felvilágositás kiadóhivatalban. E 28

FIAT
Bellila csukott, kétajtós alkalmi áron eladó. — Szoboszlai, Széchenyi u. 24. 572

Két
utcára nyiló házastelek: Borz u. 26. és Csap u. 39. 148 négyszögöl, több kislakással olcsón eladó. Cím a kiadóhivatalban. E 26

Pompás
helyen szép telek olcsón megvehető. — Komlóssy ut és Dóczi u. között az Egyetemi Atlétikai Pályával szemben fekszik, 864 □-öl. Három parcellában is eladó — Cím a kiadóban. E 29

Gyönyörű
ötszobás lakással bíró 293 négyszögöles telkes ház méltányos áron eladó. Jókai u. 9-c. Közelebbit a kiadóban. E 27

Négyszobás
utcai fürdőszobás és egy udvari fürdőszobás lakással bíró 246 négyszögöles telekkel Teleki utca 77. alatti szép ház — garázs is van benne, — most olcsón megvehető. Tudnivalókat a kiadóhivatalban. E 31

Boldogfalva
ucca 3. számu telek 245 □-öl olcsón eladó. Cím a kiadóban. E 24

Kertkedvelőknek, egyetemi tanároknak
alkalmi vétel, közel a városhoz, egyetemhez, villamos megállóhoz az István-malom hátamögött, az Andrássy út 28. szám alatti csodaszép szőlő és kb. 5—600 drb termőfából álló nemes gyümölcsös, kétszobás lakással, melléképülettel, jóvizű kúttal, óriási nagy homokbányával, nagyon olcsó árért, egészben, vagy részben azonnal eladó. Értekezni lehet Halász vendéglőben (Margitfürdő mellett). 973 5. 15.

Eladó házhely

Villatelkek
egy 404, s egy 327 négyszögöles, a Lajos-király téren, közművekkel, áthelyezés miatt sürgősen eladó Értekezni lehet: Lajos király-tér 7 szám alatt. 107 vv

Eladó állatok

Fajtiszta,
nagytestű bronzpulykatenyésztojás darabja 50 fillér. Saádné, Aradványpuszta, Szabolcs. Átvehető Debrecenben. 1218 5. 12

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF
Kiadja és nyomja a TISZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Kiadásért felelős: ifj. SZIGETHY GYULA igazgató.